ԺԲ. ՏԱՐԻ 3389 (Ն. Տ.) 12 ՅՈՒՆԻՍ 1895 — 31 ՄԱՅԻՍ 1895 — 19 ՋԻԼՀԻՃՃԷ 1312 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՈՒՄԱՐԻՆ ՊԼՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزه‌ته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ Սամսուն Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՊՏՈՅՏ ՄԸ
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Ա.

Կիրակի օրուան հանդէսը որ աղօթքով ու պատարագով սկսաւ, սեղանով ու բաժակաճառերով շարունակուեցաւ, ու վերջացաւ ժողովրդային ժամանցներով, անհամար բազմութիւն մը հաւախմբած էր Հիւանդանոցին շուրջը։ Այդ բազմութեան մէջ, մարգագետնին վրայ, հովանուռ ծառերուն տակ, անզգալաբար անցուցնելէ ետք միջօրէի երկար ժամերը որոնց իւրաքանչիւրը պէսպիսութիւն մը կընծայէր հանրային մաքուր ու պարզուկ զբօսանքի, երեք ընկերներ — երեքս ալ ժամուլի աշխատաւորներ — ուզեցինք Հիւանդանոց դառնալ, պտըտելու անոր քանի մը մասերը որոնք տխուր շահեկանութիւն մը ընծայած են միշտ և ամենուն։ Եկեղեցականներուն ու ժողովուրդին աւանդական այցելութիւնը, սիփոփարար ու կազդուրիչ, կատարուած էր Հաւաքածման տօնին։ հիմակ, ոչ ոք կար դուրսէն կամ շատ քիչ։ առաւօտուն արդէն մատ մը հանդիսականներ գացած էին հիւանդներուն ի տես։

Կիրակի արեւուն տուած իր բարձրագիր ու գեղնորակ ճակատը, նորակաւոյց շէնքը՝ իր միաձեւ բաժանումներով՝ հոյակապ կը կանգնի հին մասին հանդէպ որ ազազուն բայց յիշատակելի ծերունիի մը երեւոյթն ունի։ Հոն է մատուռը, հիւրանոցը, տեսչարանը որոնք երկար տարիներու բեռան տակ կքած՝ իրենց կարգին կը սպասեն վերաշինուելու համար։ այս պէտքը ամենէն աւելի զգալի կը դառնայ տօնական օրերու մէջ երբ բարեպաշտները պարտէզէն կուենկդրեն ժամերգութեան ու այցելուները դժուարաւ տեղ կը գտնեն խարխուլ խուցերուն մէջ որոնց սանդուխները կը ճարճատեն անոնց ոտքին տակ։

* * *

Երկաթեայ պղտիկ կամուրջ մը կ'առաջնորդէ դէպ ի նոր շէնքին կեդրոնական դուռը որ հիւանդարան կը տանի։ Որբանոցի տղայ մը, գաւթին մէջ, գանձանակի մը առջեւ կեցած, ողորմուկ շեշտով մը կը մրմնջէ նոյն հրաւէրը որ սերունդէ սերունդ անփոփոխ կրկնուած է ու կը կրկնուի այն տեղտաղը, քսան տարի առաջ Հիւանդանոց այցելող մը այսօր հոն վերադառնալով, կը կարծէ լսել նոյն կերկերեալ ձայնը։

Ներսը, երկար ու լուսաւոր սրահներ, ուր երկու կարգի վրայ մահիճներու անվերջ շարք մը կը պատսպարէ հիւանդները։ տարտամ նայուածքով, գլակած դէմքով, տխուր ու անխօսքնկողմնած են կամ պառկած, ամեն մէկն իր ցաւը իր վերմակին տակ առած։ եթէ չունիս անոնց մէջ ծանօթ մը որուն կարեկից խօսք մը ուղղես, կը վարանիս անոնց մօտ կենալու, զգալով թէ խեղճերը պիտի նեղուին անծանօթի մը հետաքրքիր նայուածքին տակ։ Մէկ քանիները շրջապատուած են բարեկամներէ, — պանդուխտներ որոնք եկած են իրենց ընկերը մխիթարելու։ հիւանդը կ'ոգեւորուի այդ վայրկենին։ դեղը, անուշդը կը հարցունեն, բժշկին պատուէրները, ցաւերուն մեղմանալը։ և հիւանդը կը պատասխանէ վստահաբար չեշտով մը։ Անդին պզտիկ աղջիկ մը եկած է տեսնել իր հայրը կամ հօրեղբայրը, որուն սպասարկութիւնն ինք իր ձեռքով կատարել կուզէ այդ պահուն։ ու գաւաթ մը ջուր կը կարկառէ, զուարթ, յուսատու խօսքերով զոր իր մանկական շրթունքները այնքան լաւ գիտեն ստեղծել։ Այդ խումբէն քիչ հեռու՝ երիտասարդ մը պառկած է որ մէկը չունի զինքը փնտրող։ ու անձկագին նայուածք մը կը պատէր դմեզ։ Այդ դուռը, — խորհրդաւոր սահմանագիծ—դէպի ուրիշ աշխարհ մը կը տանէր, բանակոութեանէ, գիտակցութենէ, զգալու եւ մտածելու կարողութենէ զրկուածներուն աշխարհը։

Բժիշկը, բանալին բացուածքէն, կարգալոսի պէս քանի մը բառեր փոխանակեց յիմարապահին հետ որուն հուժկու ձայնին կը խառնուէր խորունկէն հանող վիվուկ մը։ Մէկ քանի վայրկեանի սպասումէ ետք՝ ներսէն վերցուեցաւ երկաթեայ ձող մը։ Նիգի մը քաշուիլը ու բանալի մը դառնալը կը լսէինք, և ձայն մը որ պոռչտոցները կը սաստէր։ դրան մէկ փականը, թեթեւ ճռնչիւնով մը սկսաւ դառնալ իր ծխնիներուն վրայ։ զգուշաւոր կերպով, պահապանին ձեռքին տակ որ այդ կիսաբաց ճեղքուածքէն մէկիկ մէկիկ ներս մտցուց զմեզ։ Ու վայրկենապէս փակուեցաւ դուռը։

Յիմարանոցին մէջ կը գտնուէինք։

Տ. Ա.

ՕՏԱՐ ԴՐՍԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բոլ Պուրժէ Բարիզ դարձած է իր ակադեմական ընդունելութեան համար որ պիտի կատարուի յառաջիկայ հինգշաբթի։ Հոգեբան վիպասանը կը յաջորդէ Էքթոդ ոը Լիլի։ իր ճառին պիտի պատասխանէ ոը Վոկիւէ գերակոմսը։

—Անտէ Թէօրիէ կը պատրաստուի ինքզինքը ակադեմական ընտրեալի առաջարկել Քամիլ Տուսէի տեղ։

—Անգլիացի վիպասան Օսքար Վիլտէի (որուն պիեսները ու դատապարտութիւնը ծանօթ են) մէկ գիրքը Ֆրանսերէնի թարգմանուեցաւ այս օրերս։ Դժբաղդ գրագէտին համար կ'ըսուի թէ մտային խանգարում ունեցեր է։

—Ռուսիոյ նաւային նախարարը սպայներէն Պ. Հիւվիթ՝ սիբրային յոռետես առաջներու հատոր մը կը հրատարակէ ի Բարիզ, Ֆրանսերէն լեզուաւ, Սառա Պեռնարի ձօնուած, որ այս գաղափարը տուած էր հեղինակին։

—Բօռնէյլի ծննդեան 279 դ տարեդարձին առթիւ, Թէաթրը—Ֆրանսէն, Օտէոնը և Բարիզի ուրիշ թատրոններ գրական երեկոյթներ կազմակերպեցին յունիս 6 ին։

ԿՈՅՐԻ ՄԸ ՄԱՀԸ

Ա.

Տասը տարի առաջ բոլոր լրագիրները պատմեցին սոսկալի արկածը որուն ենթարկուած էր Սօվալ քիմիագէտը։ իր քիմիական աշխատանոցին մէջ փորձեր կատարած պահուն արկած մը պատահելով՝ ապակիի կտոր մը երկու աչքերը կուրցուցած էր։

Սօվալ դեռ քառասուն տարու հազիւ կար։ Քանի մը ամիս առաջ կարգուած էր Տիկին Սօվալ մանկամարդ կին մը էր, մանկ վաճառականի մը աղջիկը. երջանիկ եղած էր Սօվալի հետ ամուսնանալուն, որ արդէն համբաւաւոր, շատ հարուստ, փայլուն կենցաղ մը կապահովէր իրեն։

Ամուսնին պատահած դժբաղդութիւնը կարծես չմարեց կնոջ սէրը. սաստիկ հոգածութիւն ցուցուց, սիրալիր հոգատարութեամբ չշրջապատեց զայն, անդադար քովը կեցաւ, անանկ որ Սօվալ համակուեցաւ տեսաց իր դժբախտութեանը։

—Երջանիկ եմ, կ'ըսէր կնոջը, քանի որ դուն միշտ կը սիրես զիս։

—Եւ ի՞նչպէս չսիրեմ քեզ, կը պատասխանէր տիկին Սօվալ։ Քեզ չե՞մ պարտիր երջանկութիւնս։ Եւ պէտք չէ՞ որ ի հարկին երախտագիտութիւնս յայտնեմ քեզ։

—Երախտագիտութեան վրայ մի՛ խօսիր, կը յարէր Սօվալ։ մինակ բու սէրդ կ'ուզեմ։

Սակայն խեղճ մարդը քիչ քիչ վարժուեցաւ իր նոր կենցաղին։ Զուարթութիւն իսկ ցուցուց։ Եւ որովհետեւ բարի էր, չուզեց որ կինը ամբողջովին իրեն զոհէ իր անձը։ տիպեց որ նորէն սկսի աշխարհիկ յարաբերութիւնները, առջի պէս երթայ երեկոյթի ու թատրոն, ընդունելութիւններ կատարէ։

Տիկին Սօվալ, իր ամուսնին քով առանձին մնացած՝ անձը անոր նուիրելով, նախկին ուրախութիւններէն հրաժարելով, դարձ՞ած էր հաւատարիմ ամուսին ըլլալ։ Ցայտնի չէր։ Բայց նորէն մտնելով հաճոյքի ու տօնական կեանքի մէջ, գրեթէ վտանգին գիրկը կեցնար։

Երիտասարդ մը, Պ. տը Պրիօնֆերանտէլ զոր ամուսնանալէն առաջ ճանչցած էր, նորէն տեսաւ զինք ընկերութեան մէջ, ատենօք դարպաս ըրած էր անոր, և որովհետեւ չէր գիտեր Սօվալի գլխուն եկած արկածը, մտածեց որ կինը չուտով պիտի հրապուրուէր, ամուսնէն բաժնուած ըլլալուն։

Մանկամարդ կնոջ սրահին մտերիմներէն մէկն եղաւ։ Սա բան մը չբրաւ զանկակ հեռացնելու համար։ Եւ նոյն իսկ հաւանեցաւ ընդունիլ երիտասարդը՝ ընդունելութեան օրերէն դուրս։ Այս կերպով խոյս կուտար սովորական այցելուներէն։ Եւ յետոյ կուզէր որ միայն իրն ըլլայ ան։

Հիմակ, կը լքէր իր ամուսինը։ Ա՛լ միայն ճաշի ժամերուն կը տեսնէր զայն, կարճ խօսքեր միայն կը փոխանակէր անոր հետ։ Սէրը ամբողջովին կը գրաւէր, կը գրգռուցուներ զինքը։

Սօվալ նշմարեց այս բանը։ վշտայայտ ծալք մը կը փորուէր ճակտին վրայ, և երբեմն, իր աչքերուն տակ, կարմիր ակօս մը կը գծուէր, կարծես արցունքներու յորդումէն։ Օ՜հ, իր մարած աչքերը, իր կոյրի աչքերը որ արցունքներ կը թափէին։ Ամենէն անգութ մարդը տեսնելով զանոնք, խորին կարեկցութիւն պիտի զգար։ Ի՞նչ կսկծուն տեսարան քան այդ լռիկ տառապանքը, որ մութով ու խորհրդով լեցուն աչքերէ դուրս կ'ելլէր։

Վասնզի Սօվալ սոսկալի կերպով կը տառապէր։ Երբեմի ցաւերը, ֆիզիքական ցաւերը՝ երբ արկածն առաջ եկած էր, ի՞նչ էին հիմակուան դգացածին քովը։ Կը հասկնար թէ իր կինը կը բաժնուէր իրմէ, և մերթ կը կշտամբէր ինքզինքը՝ զբօսանքներու մղելուն զայն։ Այլ, իր հպարտ հոգիին մէջ, կը պահէր բոլոր իր դառնութիւնները, և իր սենեկին մէջ միայնակ մնացած վայրկեաններուն միայն կը գոսկային իր հեծկլտուքները։

Բ.

Շատ անգամ լսուած էր Պ. տը Պրիօնֆերանտէլի վրայ խօսուիլը։ Քանիցս երիտասարդը մինչեւ իսկ զինք տեսնելու եկած էր։ Բայց ոչ է կասկած չէր ծագած Սօվալի միտքին մէջ։ անտարբեր կը կարծէր իր կինը, անհաւատարիմ չէր կարծեր զայն։

Ցետմիջօրէի մը, երբ Թիկնաթոռէն եւած էր և խարխափելով դուրս կելլէր իր լուացեն, ուր իր նախկին աշակերտներէն մէկը՝ քարտուղար ըլլալով՝ ընթերցում կ'ընէր իրեն, միտք ըրաւ իր կնոջ սենեակը մտնելու։

Առատուն, սեղանին վրայ, գրեթէ չէր խօսած ամուսնին հետ, որ մեծ վիշտ կը զգար այս բանէն։ իր գիտաւորութիւնն էր հարցափորձել տիկին Սօվալը, իմանալով թէ անիկա մասնաւոր վիշտ մը չունէ՞ը, ներսում խնդրել—խե՛ղճ մարդ—այն տխուր կենցաղին համար որուն կենթարկէր իր կինը։

Բացած էր դուռը և, յառաջանալով, կը զոչէր։

—Լուսի՛ զ, Լուսի՛զ... ո՞լր կա։

Տիկին Սօվալ նստած էր Պ. տը Պրիօնֆերանտէլի քով։

Ոտքի եւաւ խելայեղ. չունչը բռնեց եւ ձեռքը դրաւ երիտասարդին բերանին վրայ սարսռալով այդ դաղտիարէն թէ կոյրը կիմանայ իրենց չունչերուն ազմուկը։

Սօվալ քանի մը քայլ առաւ սենեկին մէջ, կրկնելով.

—Լուսի՛զ...

Երկու յանցաւորներն անշարժ կը մնային. հիմակ լուութեան դատապարտուած էին։ Արդարեւ քանի որ Լուսիզ անմիջապէս չէր պատասխանած, ուզած էր հասկացունել թէ հոն չէ։ Ի՞նչ կրնար ըսել բացատրելու համար իր քիչ մը առաջուան լռութիւնը։

—Լուսի՛զ։

Եւ կոյրը կը պտըտէր սենեկին մէջ, նորոգելով իր կոչը, ամեն կողմ խարխափելով։

Ցանկարծ կանգ առաւ։

Կահի մը վրայ առարկայի մըն էր հանդիպած։ Տիկին Սօվալ, սարսափէն քարացած, կը գիտէր զայն։ Պ. տը Պրիօնֆերանտէլի քէրին բռնած էր կոյրը, ու կը չօշափէր զայն, կը քննէր իր մատներովը, կը գարձունէր ու կը գարձունէր։

Քանի մը բոպէ միայն տեւած էր ասիկա։ Սօվալի վրայ ճշմարտութիւնն երեւան եկած էր վայրկի մը պէս։ Նետեց քէրին։ Ցետոյ, ցած ձայնով.

—Պարոն տը Պրիօնֆերանտէլ, կը լսէք զիս, այնպէս չէ՞... լաւ ուրեմն, դուք վատ մէն էք։ Այո, վատ մը, քանի որ անպատուութիւն բերելով հոս՝ գիտէք որ չէի կրնար պատժել ձեզ։

Երիտասարդը, այս նախատինքէն մրոտուած, ոտքի եւաւ խօսելու համար։ տիկին Սօվալ բռնեց զայն, պատատգին։

Եւ ոչ ինչ աւելի եղերական քան այդ երկու էակները զոր անձկութիւնը կը պատէր այս կոյրին առջեւ։ ձեռնոցկարկառ, կարծես իր անէծքներովը կը ծածկէր զանոնք։

Գ.

Զեմ գիտեր ո՞ր հեղինակն է որ սրտաշարժ վէպի մը մէջ պատմած է անձնասպանութիւնը մանկամարդ կնոջ մը որ տեսզութենէ զրկուած էր և հրապուրուելէ յետոյ լքուած։ Այն ատեն չուզեր ապրիլ այդ անպատուութենէն յետոյ և կը մտադրէ մեռնիլ։

Եւ երբ իր հօր տան մէջ ամեն բան կը հանդարտի, կը հասկնայ թէ նպատակին նըպատաւոր ժամն հասած է։ Ուշ մնալով կրնար ըլլալ որ վրայ հասնէին։ Վար կ'իջնայ, վասն զի տունն աղէկ կը ճանչնար, կամացուկ մը կը բանայ դուռը և մտաւազապ մը կ'երթայ ուր շատ անգամ պըտըտցուցած են զինքը։

Եւ հեղինակը սպէս կը նկարագրէ տեսարանը։

«Մանկամարդ աղջիկը վազեց նախ, յետոյ բաւական յամր քալեց խոտեր բրցուցնելով որք ձեռքերուն կը դպչէին ժայռերուն երկայնքը։ Իրեն համար փրկութիւնն ու ազատութիւնը ծովին խորն էին։ Ոտնաձայն մը կը բաւէր որպէս զի մէկ ոստումով ջուր նետուէր։ Իր երագէն քըշուելով, շիպշիտակ կը քալէր, անհունապէս անուշ շեշտերով իր ոտքերուն տակ թաւալող ալիքներէն օրօրուած։ Գիւղէն հոսած ադմուկներէն կը հասկրնար թէ առտու կ'ելլայ, քանի մը վայրկեան ալ ու հայրն ամեն բան պիտի իմանար։ Ձէր ուզեր ջուրին մէջ նետուիլ՝ առանց հոն մնալու ապահովութեանը։ Այն ատեն իր կարկառուն ձեռքերովը փնտռեց, խարխափեց. այդպէս հասաւ մինչեւ խարսխի մը շղթային, որով հասկցաւ թէ մակոյկ մը կապուած էր հոն. որովհետեւ կ'երեւակայէր թէ հօրը ոտնաձայները կ'իմանայ անկից, չուտով բռնեց աւազին մէջ ցցուած այդ երկաթէ մոյթին կապուող շղթան։ իր ձեռքերը սահեցան օղակէ օղակ մինչեւ մակոյկ, որուն առաջկողմին վրայ եւաւ։ Այն ատեն ծունկերը ծալելով նստարաններուն վրայ՝ յիտնակողմն հասաւ և ինքզինքը մակոյկին վրայ սահեցուց։ Երեսն ի վար ինկաւ, ծունկերը ծալուած. քիչ մը լայս և փրփուր առաջ եկաւ շուրջը. յետոյ, ալիքը զոցուցէն եւք կորցաւ, անհետացաւ։»

Սրտաճմլիկ չէ՞ կոյրի մը այս անձնասպանութիւնը. մեռնելու այս կամքը զոր բան մը չի կեցուներ. մութին մէջ այս խարխափումը՝ մահը գտնելու համար։

Զկարծուեցաւ որ Սօվալ ասանկ որոշում մը կուտայ։ Ինչո՞ւ անձնասպան ըլլայ։ Կը սիրէր կինը, որ խնամքներով կը ծածկէր ինք. հարուստ, երջանիկ էր և շնորհիւ անձնուէր գործակիցներու կը շարունակէր իր գիտական աշխատութիւնները։

Ուստի երբ իր դողդոջ գիակը վերցուեցաւ փոդոցին սալարկին վրայէն, միաբերան ըսուեցաւ.

—Դիպուածական անկում մըն է, խե՛ղճ մարդ։ Եւ սակայն լաւ կը պակսանուէր... Բայց բաւական եղեր է որ հակոդութիւնը մէկ վայրկեան դադրի...

Կնոջը սենեակէն դուրս ելլելով, Սօվալ, դողդոջուն մատներովը պատերը քսքսելով մինչեւ պատուհան մը բացած էր, բացած ու ինքզինքը պարապին մէջ էր նետած։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (48)

ԷՕԺԷՆ ՄՕՐԷ

ՏԱՌԱՊԱԾ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ
ԴԱՏԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ԱՌՋԵՒ

Այս վայրկենէն սկսեալ Նօէմի իր դէմ ունեցաւ բովանդակ Բոնշարթրէնը որ անչուշտ դիւրաւ միացած էր անոր դէմ, ամբողջ Բոնշարթրէնը բացի տոքթոր Տէֆոնթէնէն ու իր աղջիկէն որ տակաւին կը բողոքէին, այլ որք արդէն իսկ կարեւորութիւն չունէին։

Գալով իր ամենէն սոսկալի թշնամիին, երեւան եւած էր ու ինաւ իր զգացումները չէր ծածկած թունաւորիչն հանդէպ։ Մարքքան չէր, ինչպէս պիտի կարծուի, այլ Պրոչար արբան։

Անոր նենգաժէտ բնաւորութիւնը (իրեն համար Նօէմի նենգաժէտ էր միայն) կը հակառակէր իր պարկեշտ և ուղղամիտ նկարագրին։

Առանց կրօնքի և առանց սկզբունքի ի՞նչ կ'ըլլար արդէն։

Բեմ եւած էր ու եղեռնագործ աղջկան դէմ որոտացած։ Ապացուցուած էր որ ան՝ նիկա քայլ առ քայլ մտեցած էր անամօթութեան՝ արդի ընկերութեան յոռի վարդապետութիւններէն, անկրօնութեան ոգիէն։

Մարքքա համեստօրէն կը յաղթանակէր։ Կը չափաւորէր ընդհանուր նախատինքները, վեհանձն արգահատանքով մը դիտել տալով թէ այս ոճրին խորը տրիպ մը կար, անիծեալ ու սոսկալի տրիպ մը, բայց վերջապէս տրիպ մը։

—Այո, այո, կը պատասխանէին իրեն. բայց սաչափը կրնանք չնորհել ձեր ներողամտութեանը, որ գլուխը չկորուի։

Գ.

ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Բայց ամբաստանութիւնը երկար ըլլալու երեւոյթ ունէր։ Իրեն համար չհկ մըն էր ասիկա, վասնզի ամենուն համար յանցաւոր էր ինք, և սոսկալի դատապարտութիւն մը կը սպասէր իրեն։

Առանձինն իր խուցին մէջ, բանտին ամենէն մութ և ամենէն մենաւոր մասին խորը, օրուան երկար ժամերը կանցուցեր կար մը ձեռքերուն մէջ, կամ արմուկները սեղանին վրայ, աչքին առջեւ բաց գիրք մը զոր չէր կարդար։

Ցիկը լոյս կառնէր նեղ լուսամուտէ մը՝ ցուրտ և խոնաւ փոքր բակի մը վրայ նայող, օդէ, ծառէ զուրկ, ուր հազիւ քանի մը խոտի շիւղեր բուսած էին սալարկներուն միջեւ։

Զինք ամբաստանող յայտնութեանց ծպիլը մէկիկ մէկիկ տեսած էր, արտում և համակամ։ Սպասած էր անոնց, ուստի ոչ զարմացած ոչ զայրացած էր։ Իր գործի տուփին մէջէն որ բանալիքով գոցուած էր, գտած էին երեք չորրորդ մասամբ պարպուած սրսկուկ մը որ լաւանօմ կը պարունակէր։

—Մոռցած էի այդ սրսուկը, ըսաւ հանդարտօրէն։ գեղագործին հասցէէն յայտնի է որ Փարիզի մէջ գնած եմ։ Բժիշկն այն հիւանդանոցին ուր մայրս մեռաւ, քանի մը կաթիլ լաւանօմ պատուիրած էր ինծի թեթեւ անհանգստութեան մը համար որով կը նեղուէի այն ատեն և գեղագիր տուած էր որպէսզի առնեմ։ Նոյն իսկ կը յիշեմ որ Բոնշարթրէնի մէջ խնդրեցի տոքթոր Մարքքաէն յիշեցունել ինծի թէ քանի՞ կաթիկ կրնամ առնել։

Քիչ մը աւելի շփոթեցաւ երբ հարցաքննեցին զինք օծանելի պարապ անօթի մը համար զոր երեւան հանած էին, իրեն պատկանող շատ մը նիւթերու հետ, օրիորդ լա Շընէյի ննջասենեակին յարակից խուցի մը գզրոցին։ Այս անօթին տակ կոտր մը արսէնիք կար։ Միայն թէ գրոցը կոճակով մը կը գոցուէր և գրեթէ անեն մարդու ալ կը ծառայէր։

Նօէմի պատասխանեց հարցաքննիչ դատաւորին հարցումներուն.

—Եթէ յանցաւորը անփութօրէն ձգեր է այդ թոյնը գզրոցին մէջ, պէտք է ընդունիլ թէ նախատեսութիւն չէ ունեցած։

—Գիտենք թէ ոճրագործները երբեմն կը թերանան, ըսաւ դատաւորը։

Նօէմի համար ամենէն անողորմ հարուածն եղաւ Պուա տը լա Վալիլիէռ կոմսին հետ իր յարաբերութիւններուն յայտնուիլը։

Զգաց որ ճեպ ճերմակ եղաւ երբ Պ. Վալատիէ խմացուց Ռէնի և ուրիշ տեղերու մէջ կատարուած քննութեան արդիւնքը։

Հարցաքննիչ դատաւորը պիշ նայուածքով կը հետեւէր անոր դէմքին այս փոփոխութեանը։

—Տժգունեցայ, այնպէս չէ՞, պարոն, ըսաւ անոր։ Զգիտնաք որ վախ է, այլ ամօթ. կեանքի համար չէ, այլ պատուոյ։

Պուա տը լա Վալիլիէռ կոմսը իր վկայութեան մէջ ընաւ խօսած չէր մահուրենէն քանի մը վայրկեան առաջ Հէլիոնին իր ականջին մրմնջած խօսքերուն վրայ։ Այլ տոքթոր Մարքքա, մահամերձին անկողնին մօտ գտնուելով, լսած էր այդ նշանակիչ խօսքերը և հարցաքննութեան մէջ կրկնած էր զանոնք։

Կասթոն չկրցաւ ըսել թէ լսած չէ զանոնք, միշտ ականջին մէջ ունէր զանոնք որ կը շանթահարէին զինքը։ Մինակ աւելցուց թէ տենդին վերագրած էր զանոնք կամ հոգեվարքի զառանցանքին։

Երբ Պ. Վալատիէ Նօէմին հաղորդեց այդ խօսքերը, հարցունելով որ կը հաւատար անոնց արտասանուելուն.

—Կարելի է, ըսաւ ցաւագին ժպտով մը գլուխն երերցնելով։

—Ուրեմն օրիորդ տը լա Շընէյ կասկածի մը յոյսած էր ձեզի դէմ։

Նօէմի պահ մը փորձութիւն ունեցաւ այս պատասխանելու, իր վիճակն ինք ծանրացնելու, յայտարարելու թէ Հէլիոն վանտած էր զինքը, կասկածած էր իր վրայ, ըսած էր իրեն. «Արդեօք դո՞ւն ես», ճշմարտութիւնը այս չէ՞ր։ Հիմակ վկայութիւն մը աւելի կամ նուազ, ի՞նչ փոյթ, նոյն իսկ սիրելի մեռեալին կողմէ։ Հիմակ գիտնալու էր որ խաբուած էր։

Դատաւորը, Նօէմի լռութենէն զարմացած, հարցումը կրկնեց.

—Օրիորդ տը լա Շընէյ կը կասկածէ՞ր ձեր վրայ։

—Ձեմ գիտեր, պատասխանեց Նօէմի։

—Գիտնալու էք սակայն։

—Ի՞նչպէս գիտնամ, եթէ ատանկ բան ըսած չէ ինծի։

—Անկարելի է որ չգիտնաք եթէ արժանի էք անոր։

—Անշուշտ, բայց ես իմ երեսիս զարնելու բան մը չունիմ։

—Բայց ձեր դէմ շատ ծանր ամբաստանութիւններ կան, ըսաւ Պ. Վալատիէ։

—Արդարեւ, պատասխանեց Նօէմի առանց հանդարտութիւնը կորսնցնելու։

—Գիտէ՞ք։

—Անշուշտ։

—Կը խոստովանիք ուրեմն թէ յանցաւոր էք։

Նօէմի խրոխտաբար ցցեց գլուխը։

—Երբէ՛ք, ըսաւ հաստատ ձայնով. անմեղ եմ։

—Ոճիր մը կայ սակայն։

—Ոճիր մը կայ, կրկնեց աղջիկը։

—Ուրեմն ոճրագործ մը կայ։

—Այդ ոճրագործն ես չեմ։

—Ո՞վ է ուրեմն։

—Փնտռեցէք։

—Փնտռեցի, երկարօրէն փնտռեցի, և ձեզ միայն գտայ։

—Վանզի սխալ ճամբու վրայ էք։

—Դուք կը ճանչնա՞ք ուրեմն յանցաւորը։

Վարանեցաւ Նօէմի, յետոյ ըսաւ.

—Կարծեմ կը ճանչնամ։

—Ա՜հ, ըրաւ դատաւորը զարմացած, և ձեզ հարցաքննելէս ի վեր առաջին անգամն է որ ատանկ կարծիք մը կը յայտնէք։

—Իրաւ է։

—Ի՞նչու յապաղեցուցիք։

—Այն պատճառով որ մինչեւ հիմակ կը լռեցնէ զիս։

—Որոշած էք անունը չըսե՞լ այն մարդուն զոր կասկածանէք։

—Այո։

—Մտածեցէք որ ձեր վիճակը կը ծանրացնէք։

—Ինծի չի պատկանիր թեթեւցնել։

—Տուէք յանցաւորին անունը զոր կը ճանչնաք։

—Ո՛չ։ Զպիտի հաւատաք ինծի։ Ոչ դուք ոչ ուրիշը։ Ապացոյցներ չունիմ։ Անոր դէմ ծանր ամբաստանութիւններ չի կան։ Քննութիւն մը պիտի ընէիք իր վրայ — թերեւս արդէն ըրած է՛ք— ու բան մը երեւան չպիտի ելլէ հաւանօրէն։ Լաւագոյն կը համարիմ լռել։

Հարցաքննիչ դատաւորը չատացաւ ուսերը թոթուելով անհամբերի կերպով։

—Վերջապէս որի՞, ի՞նչ բանի վրայ դրած էք յոյսերնիդ։

—Ինքզինքս արդարացնելո՞ւ համար։

—Այո։

—Ոչ մէկ բանի ոչ մէկուն վրայ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՅԻՍ 31/12 ՑՈՒՆԻՍ 1895

ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԸ ՄՕՏԱԼՈՒՏ ՓԱԿՈՒՄ

Որոց որ անկէ է ուշադրութեան կը ներկայացնենք հետեւեալ նամակն որ ցաւալի պատմութիւն մը կ'ընէ։ Կ'ըսէ թէ Գում Գափուի գուրսի Պէշճեան վարժարանը, մին մեծանուն ամիրայեան հիմնարկութիւններէն, փակուելու վրայ է, գէթ առժամապէս, որովհետեւ իրեն յատկացեալ հասոյթը չէ կարող սատնալ Մայր-Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդէն, որոյ ձեռքն է Պէշճեան կամակներու գործադրութիւնը։ Վարժարանի մը փակում ամեն ժամանակ ցաւալի դէպք մ'է անշուշտ, բայց Պոլսոյ ամենէն բազմահայ թաղերէն մէջն մէկ այսպիսի դէպք մը պարզօրէն գայթակղական պէտք է սեպուի։ Թէ գործին մէջ թերի մտտակարարութիւն կամ ձախող տնօրէնութիւն կայ՝ ամենեւին խնդիր չի վերցներ մեզ համար։ Առաջին անգամ չէ որ գանգատ կը լսենք Մայր-Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդին ընթացքին վրայ։ Թէ այս օրերս կատարուած մասնակի ընտրութիւնն ո՞ր աստիճան բարեփոխում պիտի բերէ այս մեծ թաղին մատակարարութեան մէջ չենք կրնար ըսել հիմակուընէ. բայց Գում—Գափուի գուրսի վարժարանին վրայ յետագայ նամակին ըրած պատմութիւնն ամենէն աւելի աչքի զարնող ձեւի մը տակ կը ցուցնէ Մայր-Եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդին անգոհացուցիչ ընթացքը։ Դիտենք, թաղական Խորհրդոյ կողմէ կ'առարկուի թէ (Ա.) Պէշճեան Ամիրայի կամակներն այլ եւս առջի տոկոսը չեն բերեր, և թէ (Բ.) Երկրաշարժի հետեւանօք Մայր-Եկեղեցւոյ կալուածական հասոյթք մեծապէս պակսած են։ Բայց այս կրկին դէպքեր քանի որ յառաջ չբերին նոյն իսկ Մայր-Եկեղեցւոյ կրկին վարժարաններուն փակումը, կը կարծենք թէ պէտք չէ յանկին նաեւ փակման Գում-Գափուի գուրսի վարժարանին։ Միեւնոյն կասկն որ բաւական հասութաբեր է վարժարան մը պահելու համար՝ չի կրնար յանկարծ ամրութեան մատնուած ըլլալ երբ կարգը գայ քոյր-վարժարան մը պահելու, տարբեր խնդիր է երբ միոյն իրաւունքը միւսին զոհուի։ Մնաց որ, նոյն իսկ երկրաշարժէն առաջ, Մայր-Եկեղեցւոյ մատակարարութիւնը ծանր պարքի մը տակ ընկած էր, և թէպէտ ազգ.—վարչային չշնչակոչ մէջ յոռի մատակարարութեանց համար երկրաշարժը պատրուակ մ'եղաւ շատ մը պակասութիւններ ծածկելու, բայց անուրանալի է թէ գործոց արդի վիճակն յորմէ կրկին թաղերու ազգայինք կը գանգատին՝ կար և կը մնար երկրաշարժէն ալ առաջ։ Այս օրուան համար աւելի չծանրանալով այս մասին, կը յուսանք որ բարեդէպ միջոցներով առաջքը կառնուի ներկայ նամակին մէջ ծանուցուած ցաւալի դէպքին։ Բ. Փ.

* * *

Մեծ ցաւ է մեզ յայտնել թէ Գում-գափուի գուրսի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդը մայր եկեղեցւոյ Թաղական խորհրդէն ամիսէ ամիս վճարելի հազար զրուշը իրը 10 ամսէ ի վեր չկարենալով գանձել, և այս մասին այլ և այլ անգամ ըրած պաղատանաց և թախանձանաց ի դէպս երնեալը տեսնելով, որոշում կուտայ Պէշճեան վարժարանը փակել և աշակերտները ցրուել։

Թէեւ վարժարանը կը վերանորոգուէր, բայց աշակերտները Ս. եկեղեցւոյ յարկին մէջ ամենայն կանոնաւորութեամբ դասեր կառնէին և զգալի յառաջդիմութեան ճամբու մէջ մտած էին։ Շէնքին նորոգման 3/4ը լրացած է, գրեթէ 10—20 օրէն ալ կրնայ աւարտիլ։ բայց նիւթական չէնքին լրացած ատեն՝ բարոյական շէնքին սպասելէ քայքայում ո՞ւրկալ ազատարար է։ Մայիսի ճիշդ վերջը աշակերտներն և աշակերտուհիները խմբովին պիտի արձակուին որք բաւական ստուար թիւ մը կը ներկայացնեն, և պիտի թափառին ասդին անդին, ըստ ոմանց առ նուազն չորս-հինգ ամիս, և ըստ այլոց մինչեւ գալ տարուան սկիզբն եւ կամ մինչեւ Զատիկ։ Թեղճ Պէշճեան ամիրայի ոսկիները թո՞ղ կոծան գերեզմանին մէջ, որ իւր կտակած ոսկիները՝ մայր-եկեղեցւոյ նպաստին թաղական խորհրդին թաղապրական կամ անձնապրական սիալ ըմբռնումովը լոկ իրենց թաղին աշակերտաց յատկացուելով՝ միւս թաղին աշակերտները իրը «օտարախորթ զաւակ» զրկուեցան նոյն շնորհներէն։ Եթէ յիշեալ թաղական խորհուրդը պարտք ընելով իւր «հարազատ զաւակ»-ները կը դաստիարակէ, 60—70 ոսկի ալ աւելի փոխառութեամբ յարակից թաղին իրենցմէ խորթ համարուած զաւակներուն եթէ խնայէր, շատ մարդասէր գործ մը կ'ընէր։ Կը յուսանք որ Մայր եկեղեցւոյ նորընտիր Թաղ. Խորհուրդն իւր նախորդին թիւր ընթացքին չի հետեւիր, և նոյն խեղճ աշակերտաց օգնութեան կը հասնի 20—30 ոսկիի նախնական վճարմամբ, որով յիշեալ գպրոցը փակուելու վտանգէն կ'ազատի։ Հաստատ ազդեւրէ խմացած ենք որ Պէշճեան վարժարանի Հոգաբարձութիւնը միայն 20—30 ոսկւոյ համար հարկադրուած է աշակերտները ցրուել, քանզի երաժիշտ դասատուին ամսաթոշակները միշտ վճարելու ստիպուած է, և մնացած դասատուաց 3—4 ամսականք հազիւ 20—25 ոսկիի կը հասնին։ Այսպիսի դոյզն գումարի մը համար գպրոց մը փակել կ'արժէ՞։

այլ և այլ բառերու տակ ծպտելով, «քառանմեայ վաղանց» բառն հնարելով, ևն։ Թողցնք մեծ յոյս կը տածեն որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, որ այս վարժարանի երրորդ բարգաւաճ ժամանակին աշակերտ եղած է և անդ պաշտօն ալ վարած, թոյլ չի տար որ փակուի այն վարժարան, և կը հաճի պատուիրել որ այս օրերս հանդանակուած 100—120 ոսկիին գէթ 20 ը ծախսելով՝ յիշեալ ազգաբեր փակումին տեղի չտան։ Յակոբ Յովհաննէսեան

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Կրօնական - բարոյական գաղափարներու տարածման նպաստելու և բարեպաշտական զգացումները զարգացնելու համար Ռուսիոյ մէջ երեք ընկերութիւններ կան, երկուքը Փեդերսպուրկի և Մոսքուայի և մէկը Քիւէվի մէջ։ Այս վերջին ընկերութիւն կը կոչուի «Օրթոտոքսութեան նախանձախնդիր միաբանութիւն Սրբոյն Վլատիմիրի»։ Այս ընկերութեան 1894ի տարեկան տեղեկագրէն կ'երեւի թէ միաբանութիւնն աշխատեր է քարոզութեամբ ու հրատարակութեամբ նպաստել քրիստոնէական ուղիղ գաղափարներու տարածման։ Գործեր է ռուս կրօնական աղանդաւորներու, մանաւանդ Շգուլտեանք կոչուած տեսակ մը բոլշեւիկեան ռուս աղանդաւորներուն մէջ, և կրցեր է շատերը դարձնել ի ծոց մայրենի օրթոտոքս Եկեղեցւոյ։ Աղանդաւորներուն դէմ իւր հրատարակութիւններէն զատ, ընկերութիւնն 1870էն ի վեր կը պահէ ձրի դպրոց մը։ Եկեղեցական իշխանութեան ներքեւ գտնուող դպրոցներուն շատ կը նպաստէ, ձրիապէս կամ կէս գնով դասագիրքը և մանաւանդ կրօնական-բարոյական գիրքեր հայթայթելով։ Աւելորդ որ կը հաղորդէ այս ծանօթութիւններ՝ իւր կողմէ կ'աւելցնէ թէ մեր եկեղեցական-ծխական դպրոցներ մեծապէս պէտք ունին այս տեսակ բարոյական մարմիններու աջակցութեան։

* * *

Ռուսոյէ Ազգ. բնդ. ամսագրին մարտի թուոյն մէջ խնդիր յարուցուած է եկեղեցական պատկերներու և մանաւորապէս «Սուրբ-լեան» լսուած սրբոց պատկերներուն նկատմամբ, որք առեւտրական գործ մը դարձած են, և ամեն տարի տասնեակ հազարներով սրբոց պատկերներ կը ծախուին ռուս ժողովրդին։ Այս պատկերներու նկարիչներն անկիրթ և անճաշակ մարդիկ են, ուստի յաճախ սրբոց պատկերի անուանով կը ծախեն անճոռնի և անպատշաճ նկարներ։ Ամսագիրը կը յիշեցնէ թէ Ռուսիոյ գրաքննական օրինաց համաձայն պատկեր, գծագրութիւն, գիտական հրատարակութիւն կենսաբանութեան գրաքննութեան, իսկ սրբոց պատկերներուն հրատարակութիւնն ազատ է ո՛ և է հսկողութենէ։ Կը յարէ թէրեմը թէ այս հսկողութիւն պէտք է պատկանի հոգեւոր վարչութեանց, որք հոգ պէտք է տանին որ պատշաճաւոր պատկերները միայն տարածուին։ Աւելորդի խմբագրութիւնն իւր կողմէ դիտել կուտայ թէ հայ հաւատացեալներ սովորութիւն չունին իրենց տուները սրբոց պատկերներով զարդարելու օրթոտոքսներուն նման, և ուր այս սովորութիւն մտած է, պէտք է եկամուտ և խորթ համարել։ Աւելորդ կը յարէ թէ «վերջին ժամանակներս հետզհետէ մեր եկեղեցիներու մէջ կը մտնեն շատ մը սնճաշակ մեծագէ և թիթեղէ պատկերներու հետ նաեւ խղաներէ անճոռնի նկարներ։ կարելւոյ է որ եկեղեցական իշխանութիւնն այս բանին վրայ ուշադրութիւն դարձնէ։ Մեր թեմական վարչութեանց պարքն է խիստ ընտրութիւն ընել կրօնական նկարներու և պատկերներու, և նուիրատու՝ և իցէ պատկերով թողլ չտալ որ զարդարուին եկեղեցւոյ պատերն։» Աւելորդ դիտել կուտայ թէ եկեղեցիներու մէջ դրուելիք կրօնական պատկերներու վրայ հսկողութեան հիմնական սկզբունքը պիտի ըլլայ նախ մեր եկեղեցւոյ առանդութիւնն (որ՝ օրինակի համար՝ ամենուին չընդունիր մետղէ պատկերներ և արձաններ,) և երկրորդ գեղարուեստական ճաշակը։

—Դամպով քաղաքին Ռուսաց եկեղեցական-ծխական երկդասեան դպրոցին յարակից իբրեւ փորձ բացուեր է «սրբոց պատկերներու նկարչութեան վարժոց» մը, ուր գպրոցին ընթացքն աւարտողներէն նկարչութեան ձիրք ունեցողներ կը սովրին նկարչութիւն և մասնաւորապէս եկեղեցական նկարչութիւն։

* * *

Ռուս կղերն այժմ մասնաւոր հոգ կը տանի վանական միաբանութիւններու, որպէս զի ասոնք կարող ըլլան իմայական և բարոյական զարգացման ու լուսաւորութեան կեդրոններ դառնալ։ Ռուս մամուլն առ հասարակ կը համակրի այս դաղափարին, և՝ օրինակի համար՝ Մոսկուայի Ռոսսոյէ Սլովոն լրագիրը զովեստիւ կը յիշէ Լէոնտիևսի կուսանոցն, որ տասն տարուց մէջ ուսուցչուհիներու ստուար խումբ մը պատրաստած է, որք իրենք զիրենք նուիրած են գեղջուկ դասակարգի կրթութեան։ Այս վարժուհիներու հիմնած դպրոցները միշտ յարաբերութիւն կը պահեն կուսանոցին հետ, որոյ բարոյական ազդեցութիւնը կը զգացնեն։— Շատեր յանձնառու կը լինին քաղաքներու մէջ վարժարան, դասատու և վարժուհի ըլլալու, զոր ամենայն իրաւամբ կը նկատեն պատուաբեր ասպարէզ մը։ Բայց ճշմարիտ անձնուիրութիւն և կրօնական զգացում պէտք է երթալ գիւղերու մէջ փակուելու և գիւղային դպրոցներու մէջ կրթական և ուսուցչական պաշտօն վարելու համար։ Այս մասով, նոյն իսկ նուազ կրօնասէր թէրթեր կը գովեն յիշեալ մայրապետներուն կատարած կրթական գործը։

—Ռուսաց թեմական վարչութիւնները ժողովներ կը գումարեն վանահայրերու և մայրապետներու, և կը խորհրդածեն վանքերուն բարոյական կեանք տալու համար Ռուսաստանի մէջ։ Ի Բաքու փեղ. ամսուն այնպիսի ժողով մը տեղի ունեցաւ, ուր «վանքերու բարեկարգչին» ճառէն ետքը, քննութեան առնուեցաւ Ֆիլարէդ եպիսկոպոսին յօրինած վանական կանոնադրութիւնն։ Ցարդ տեղի ունեցած այս ժողովներ խոստմնալից են վանքերուն օգտակար ուղղութիւն մը տալու մասին։

ԲՈՂՈՔԱԳԻՐ

ԻՏԱԼԻՈՅ նորընտիր երեսփ. ժողովն առաջին անգամ ի նիստ գումարեցաւ այս երկուշաբթի։ Ումպերդօ թագաւոր այս առթիւ արտասանած իւր ճառով ըսաւ թէ երկրին երեւմուտքը կարգի դրուած են, Երրոպիոյ խաղաղութեան պահպանումն ապահովուած է, և իտալեան կառավարութիւնը բարեկամական յարաբերութիւններ կը տածէ ամեն Տէրութեանց հետ։ Ումպերդօ թագաւոր մասնաւորապէս կը շեշտէ Անգլիոյ հետ իւր սիրալիր յարաբերութեանց վրայ, և կը յիշէ իտալեան նաւատորմին մտտալտա այցելութիւնն յԱնգլիա, ինչ երեւոյթ առթիւ, ուր խաղաղաւէտ գործ մը կատարուած է իւր (Ումպերդօ թագաւորին) բարեկամին ու նիզակակցին՝ Վիլհելմ կայսեր հովանւոյն ներքեւ։

ՌՈՒՍԻԱ.— Ի Կաւկասիա բնակող Զարեւիչին հիւանդութիւնն յանկարծ ծանրացաւ, և մայր-կայսրուհին որ իւր զաւկին քով կը հսկէ՝ հեռագրով Պերլինէ կոչեց զերոֆ. Լէյտըն, որոյ վրայ մեծ վստահութիւն ունի։ Նոյն Բրոֆէսորն է սա որ հանգուցեալ Զարն եւս դարմանեց իւր վերջին աղետալի հիւանդութեան միջոցին։

—Շուքենաստին նոր ընկերութիւն մը.— Ռուսական շոգենաւային և առեւտրական Ընկերութիւնն, որ յարգ իբրեւ մեծավաճառ կը վայելէր Սեւ ծովու ռուսական նաւահանգիստներուն գործն, և որոյ նաւերուն պատահած փորձանքներ չեն մոռցուած, հիմակ իւր առջև կը տեսնէ բաւական ուժով մրցակից մը։ Բաժնի վրայ նոր ընկերութիւն մը կազմուեցաւ, որ 60 շոգենաւ պիտի ունենայ, անմիջապէս գործի սկսելով 12 շոգենաւով, զորս Անգլիայէն կը գնէ։ Ռուսական փոխադրութեան Ընկերութիւնն Օտեսայի, որ 4—5 շոգենաւ կը բանեցնէ Խրիմ և Կաւկասիա, պիտի ձուլուի նոր Ընկերութեան հետ, և այս ձուլման շնորհիւ նոր Ընկերութիւնը պիտի ունենայ սեփական քարտի, նաւակայք, մթերանոց, մինչեւ որ կարենայ շինել տալ նորեր։ Նոր ընկերութեան տնօրէնն է Բ. կարգի ծովակալ Ժիգրով։ Ստորագրուած 40 միլիոն ռուպլի դրամագլխին մեծագոյն մասը կը պատկանի ռուսահպատակ Հրեայներուն։ Հարիւր ռուպլնոց բաժնեթղթերն արդէն բաց հրապարակի վրայ կ'արժեն 185 ռուպլ։ Ընկերութիւնը քանի որ աւելցնէ իւր նաւեր՝ ռուսական միւս շոգենաւային ընկերութեան դէմ պիտի մրցի ամեն գիծերու վրայ, այն է՝ Խրիմու, Կաւկասիոյ, Ազովու, Անատոլուի և Ալեքսանդրիոյ շոգենաւային գիծերուն վրայ, ինչպէս և գետի գիծերուն վրայ։

ԶԻՆԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ԿՈՂՄԷ ԵՐԱՇԽԱՀՈՐՈՒԱԾ

Օրուան մեծ դէպքն է չինական 400 միլիոն ֆր.ի փոխառութեան Ռուսիոյ կողմէ երաշխաւորուիլն։ Ի սկզբան կ'ըսուէր թէ արեւմտեան քանի մը Տէրութիւնք մէկէն պիտի երաշխաւորեն, կամ՝ եթէ այսպիսի բան մը չըլլայ՝ չինական մաքսերուն հասոյթը պիտի ցուցուի երաշխաւորութիւն։ Մի քանի օրուան մէջ այս ամեն կարգադրութիւնք փոխուեցան, և հիմա Ռուսիա միայնակ կ'երաշխաւորէ։ Զանազան ենթադրութիւնք կ'ըլլան, իբր թէ Ռուսիա միայնը գրած է Մանչուրիոյ կողմը սահմաններու ընդարձակմամբ մը փոխարինել տալ իւր ծառայութիւն, կամ ուրիշ զիջումներ ձեռք բերել Զինաստանէն, այնպէս որ Մայրագոյն Արեւելից մէջ իւր դիրք զգալի կերպիւ բարեփոխուի։ Այն կողմէ Ռուսիոյ անմիջական շահը սա է որ Սիբերիոյ երկաթուղին կարենայ Մանչուրիայէն անցնիլ, որ աւելի բարեբեր երկիր մ'ըլլալէ զատ, Ռուսիոյ միջոց կուտայ ձմեռը չառաջ նաւահանգստի մը հետ երկաթուղւոյ յարաբերութիւն հաստատելու։ Անգլ. լրագրեր ոմանք կ'ըսեն թէ Ռուսիոյ կողմէ երաշխաւորուելէն ետքը այս չինական փոխառութիւն սոսկ ռուսական փոխառութիւն մը կրնայ սեպուիլ։ Թէպէտ Ռուսիա պիտի երաշխաւորէ գլխամասին ու տոկոսին կանոնաւոր վճարումը, բայց 400 միլիոն ֆր. հայթայթելու համար ֆրանսական սեղանաւորութիւնը պիտի օգնէ Ռուսիոյ։ Ուրիշ պատմութեան մը նայելով, Ռուսիա այս փոխառութեան համար Չինէն պիտի ընդունի 100ին 5 տոկոս և ինք 100ին 4 տոկոս պիտի վճարէ ֆրանսացի սեղանաւորներուն։

Պ. ՄՈՐԷՆՀԱՅՄ, Փարիզի ռուս դեսպանն և ֆրանսեւռուս դաշնակցութեան գլխաւոր գործիչներէն մին, յուլիսի դէպի վերջը պիտի ուղեւորի իւր դիւանագիտական ծառայութեան մէջ մտնելուն 50 ամեակն, և անմիջապէս ետքը պիտի քաշուի հանրային կեանքէ։

ՕՏԱՐԱԶԳԻ ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ Ի ՌՈՒՍԻԱ.—Անգլիացի 75 արբու և կիներու զբօսաշրջիկ խումբ մը անցեալ շաբթուն Փեդերսպուրկէ Մոսկուա ժամանեց և անտի պիտի երթայ Նիժնի-Նովկորոտ և ուրիշ կարեւոր ներքին քաղաքներ։ 1892ի սովու տարիէն ի վեր օտարազգի զբօսաշրջիկներու առաջին կարեւոր խումբն է սա որ կ'այցելէ Ռուսիա։

ՆԱՍՐՈՒԼԼԱՀ ԽԱՆ անցեալ շաբթուն մեծ հանդէսով առաջնորդուեցաւ Լորտ-Քաղաքապետին պալատն ի Լոնտոն, ուր այրերու և կիներու նշանաւոր բազմութիւն մը հաւաքուած էր բարի գալուստ մաղթելու և իւր տեսութիւնը վայելելու համար։ Ի դիմաց Լոնտոնի միջնաքաղաքին վարչութեան ուղերձ մը մատուցուեցաւ, զոր Թալպոդ անգլիացի դեր-գնդապետը բարձրաձայն թարգմանեց անգլիերէնի. զի թէեւ Խանն անգլ. գիտէ քիչ մը, բայց պաշտօնական արարողութեանց մէջ թարգմանով կը խօսակցի։ Սեղանին վրայ, Լորտ-Քաղաքապետը Խանին կենաց բաժակ առաջարկելով, ցաւ յայտնեց նոյն իսկ Աֆղանստանի էմիրին բացակայութեան համար որ անձնական տարութեան պատճառաւ խոհեմութիւն չէ համարած այսպիսի երկար ճամբորդութեան ձեռնարկել։ Յոյս և բաղձանք յայտնեց Անգլիոյ և Աֆղանստանի միջեւ բարեկամական յարաբերութեանց տեւականութեան համար։ Նասրուլլահ խան հատկի հատկի պատասխանեց, մէն մի պարբերութիւն թարգմանուելով անգլիերէնի։ Իրեն եղած ընդունելութեան համար շնորհակալութիւն յայտնելով, ըսաւ թէ իւր հօր ներկայացուցիչն է, և նա զրկած է զինք Անգլիացիներուն մեծանուն վեհապետուհւոյն յայտնելու իւր բարեկամական զգացումներն։ Այս բարեկամական յարաբերութեանց պահպանման Աֆղանստան նոյնքան կը բաղձայ որքան Անգլիա։ Խանը շատ գոհ մնաց իր ամեն խօսքին ծափերով և կեցցէներով ընդունուելուն համար։ Անգլիացիք մեծաւ փութանութեամբ երիտասարդ Խանին կը ցուցնեն իրենց ահագին և աննման ոստանին հրաշալիութիւնները։

ՊԱՏՈՒՈՅ ԽՆԴԻՐ. — Աթէնքի մէջ աղմկի մը անցեալ շաբթուն սպանուեց երիտասարդ մը, որ զինք հրապուրած էր ամուսնութեան խոստումով։ Նոյն դէպք նոյն շաբթուն կրկնուեցաւ հելլենական կղզիի մը մէջ ալ։

150 ՏԱՐԵԿԱՆ. — Ի Սամարա (Ռուսիա) այս օրերս մեռաւ Լաւրենտիօ Աֆէդիմով անուն Խազախ մը, որ կատարեալ Բ. Կայսրուհւոյն օրով կազմակերպուած խազախ գնդէն, ինչպէս այն ժամանակի բոլոր Խազախներէն, միակ մնացորդն էր։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՓԱՐԻԶ, 10 Յունիս. — Երեսփոխանական ժողովին մէջ Պ. Միլլան ցաւ յայտնեց Մայրագոյն Արեւելքի մէջ կառավարութեան հետեւած քաղաքականութեան և Քիլի հանդէսներուն Ֆրանսայի մասնակցութեան համար։ Նախարարապետ Պ. Ռիպօ և արտաքին գործոց նախարար Պ. Հանոդօ յայտարարեցին թէ պարզապէս քաղաքավարական գործ մ'է Քիլի հանդէսներուն մասնակցելու համար Գերմանիոյ կողմէ ղրկուած և Ֆրանսայէն ընդունուած հրաւէրը։ Գալով Չինեւճարոնական խնդրին, Ֆրանսա ուզեց նեցուկ ըլլալ Ռուսիոյ, վասն զի Ֆրանսա հաւատարիմ կը մնայ իւր նիզակակցութեանց։ «Ռուսիոյ հետ նիզակակցութիւնն այսօր մեր զօրութիւնը կը կազմէ» ըսին նախարարները։ Ժողովը 105ի դէմ 362 ձայնով ընդունեց կառավարութեան յայտարարութեանց նպաստաւոր օրակարգ մը։

ԱԹԷՆՔ. — Նախարարութիւնն հրաժարեցաւ։ Թագաւորը Թռթոյիոն հրաւիրեց զՊ. Թէոտոր Տէլիանի, պետ նորընտիր Երեսփ. Ժողովին մեծամասնութեան։

—Երեսփ. Ժողովը 144 ձայնով ատեանպետ ընտրեց Պ. Զայմիս որ կը պատկանի Տէլիանիի կուսակցութեան։

ՊՐԷՍԼԱՒ, 10. — Զէկընկոդոս ածխահանքին մէջ հրդեհ ծագեցաւ. հորերը իջած 400 գործաւորներէն 40ը միայն փրկուած են մինչեւ հիմա։

ՀՌՈՄ. — Սոսկալի կիկլոն մը աւերեց Մոնթոյայի երեք քաղաքը։ Վնասը մէկ միլիոն ֆր. կը հաշուուի. ո՛ և է զոհ չկայ։

ԼԷՊՈՒՍ. — Այս գիշեր առաւօտեան դէմ բուռն երկրաշարժ մը եղաւ, որ չորս երկվայրկեան տեւեց։ Ժողովուրդը ցասցիկ վախցաւ, և լեռները թաչուեցաւ։ Դպրոցները փակեցան։ Բայց վնասք քիչ են։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ, իր հետն ունենալով Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտին, Բ. Դուռն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ նորընտիր Մեծ-եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշի և Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Թիւրխան փաշայի։

Խառն ժողովն, ինչպէս ծանուցինք, երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և զբաղեցաւ Սիսի կաթողիկոսական ընտրելեաց ցանկին սրբագրութեամբը։

Ժողովը խորհրդակցութիւն մը կատարեց և յետոյ գաղտնի քուէարկութիւն կատարելով, ներկայացեալ ընտրելեաց ցանկէն հետեւեալ երեք ընտրելիները նշանակեց.

Տ. Գրիգորիս	Եպսկ. Այէաթճեան	16
Տ. Գրիգորիս	» Յովհաննէսեան	14
Տ. Կիրակոս	» Բէքմէզեան	14

Քուէարկութեան արդիւնքն անմիջապէս հեռագրաւ հաղորդուեցաւ Սիսի կաթողիկոսական ընտրութեան գործադիր տեսուչ Յովհաննէսեան Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոսի։

Վերջնական քուէարկութիւնը եւ ընտրութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ երկուշաբթի 4 յունիս, Տօն Կամուրջիկէ Եկեղեցւոյ։

Տ. Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս Մուրատեան, որ Սիսի կաթողիկոսութեան ընտրելեաց համար Սիսէն ղրկուած ընտրելեաց ցանկին մէջ կը գտնուէր, նամակ մը ուղղելով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, ծանուցած է թէ բացարձակ կերպով կը հրաժարի Սիսի կաթողիկոսական ընտրելիութենէ։

Սրվազի Առաջնորդ Տ. Պետրոս եպիսկոպոս, հեռագիր մը ուղղելով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, ծանուցած է թէ անձնական տկարութեան պատճառաւ կը հրաժարի առաջնորդական պաշտօնէն։

Ս. Պատրիարք Հայրն, ըստ որոշման Խառն Ժողովոյ, հեռագրեց Տ. Պետրոս եպիսկոպոսի թէ իր հրաժարականը բնաւ չընդունիր և թէ իր անձնական տկարութիւնն, զոր պատճառ կը համարի իր հրաժարականին, կրնայ դարմանուիլ։

Ուրֆայի Առաջնորդ Տ. Խորէն եպիսկոպոս Մախիմարեան, ինչպէս երէկ ծանուցինք, Պատրիարքարանէն արտօնութիւն խնդրած էր Կ. Պոլիս գալու՝ իր անձը դարմանելու համար։

Ս. Պատրիարք Հայրն հեռագրով ծանոյց Տ. Խորէն եպիսկոպոսի թէ, առաջնորդական պաշտօնը վրան ըլլալու պայմանաւ, կրնայ առժամեայ կերպով մայրաքաղաքս գալ և իր հիւանդութիւնը դարմանել։

Հեռագրական լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՆԵՐ.—Բուսմէլի Պէյլերպէյլիի ատենի տրուեցաւ Պասրայի Նէճիպ գաւառին կառավարիչ Իպրահիմ Թեվֆիք փաշայի։

Լիվերբուլի օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս անուանուեցաւ Քէօսթէնճէի օսմանեան հիւպատոս Թահսին պէյ։

Քէօսթէնճէի օսմանեան հիւպատոս անուանեցաւ Էյրիպօզի օսմանեան հիւպատոս Ռիֆաթ էֆէնտի։

Էյրիպօզի օսմանեան հիւպատոս անուանեցաւ Սմիւռնիի ու Պիրէոնի օսմանեան փոխ-հիւպատոս Միւնէճճի պէյ։

Սմիւռնիի և Պիրէոնի օսմանեան փոխհիւպատոս անուանեցաւ Թիֆլիսի հիւպատոսարանին քանչէլէր Թահսին պէյ, որուն յաջորդեց Բ. Դրան հիւպատոսական գործոց դիւանի քարտուղարներէն Քեամիլ պէյ։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Նեֆիտ դաւառին կառավարիչ Իպրահիմ Թեվֆի փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ ճէպէլը Պերէքէդ գաւառին (Ատանա) կառավարիչ Մուսթաֆա Բէֆիզը փաշայի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Հոռէյատի հելլենական փոխ - հիւպատոս Պ. Ֆրէսերիքօի։

Երկրորդ կարգի Շէֆֆագաթ՝ Օսմ. Պանքայի Իզմիրի ճիւղին տնօրէնին կնոջը։

Ալրհեստից չքաղրամ՝ կահավաճառ Նալբեան էֆէնտիի։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆ երէկ Բ. Դուռն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշայի։

—Պուլկարաց Դեր. Էկզարքն ալ եւ-րէկ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Ն. Բարձրութեան։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց Նախարար Վսեմ. Թիւրխան փաշա երէկ փոխադարձ այցելութիւն տուաւ բոլոր դեսպանաց և այդ պատճառաւ ուշ ատեն Բ. Դուռը գնաց։

* * *

Վսեմ. Թիւրխան փաշայի վրայ կենսագրական հետեւեալ տեղեկութիւնք կը հաղորդուին։

Թիւրխան փաշա ծնած է ի Եանեա, ուր ուսմանց հետեւելէ յետոյ Կ. Պոլիս եկած և Բ. Դրան թարգմանութեանց սենեակը մտած է։ Ժամանակ մը վերջը առաջին քարտուղար կարգուած է Բեղրըսպուրկի օսմանեան դեսպանատան։ Այդ պաշտօնը վարած է մինչեւ 1874 և յետոյ Միւնիխի պաշտօնով Պերլին փոխադրուած է։ Անկից վերջը վարած է Աթէնքի և Հռոմի օսմանեան դեսպանութիւնները։ Թիւրխան փաշա յետոյ մայրաքաղաքս հրաւիրուելով Թէքքէի կառավարիչ կարգուած և մէկ քանի տարի յետոյ Մատրիտի դեսպան անուանուած է։

1891ին Փարիզի առողջապահական համաժողովին մէջ օսմ. կառավարութիւնը ներկայացուցած է և Փարիզի օսմանեան դեսպան վախճանեալ Խատ փաշայի հիւանդ եղած միջոցին փոխանորդաբար դեսպանի պաշտօն վարած է, մինչեւ Զլեա փաշայի անուանումը։

Անցեալ տարի Կրէտէի կուսակալի փոխանորդ անուանուած և այդ առթիւ Վէզիրութեան ատիճանին բարձրացած է։

Ակէքսանդր Դարաթօռոյի փաշա Կրէտէի կուսակալ անուանուելովն, Թիւրխան փաշա անցեալ մարտին մայրաքաղաքս դարձած է։ Թիւրխան փաշա նախագահ կարգուած է այն յանձնաժողովին, որ կազմուած է կայսերական նահանգաց վիճակը քննելու համար։ Ն. Վսեմութիւն Արտաքին գործոց Նախարար անուանուելովը միանգամայն կը պահէ այդ նախագահութեան պաշտօնը։

ՆԱԻԱՀԱՆԳՍՏԻ փոխ-հրամանատար Թէրիզ Հասան Բաշի փաշա կայս. պատուակալ թիկնապահ անուանուած է։

ԻՄԹԻԱԶ պատուանշանի ոսկի և արծաթի շքագրամները շնորհուած են Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան տնօրէն Մէհմէտ Ալի պէյի։

ՔԱՐԱՔԱՇՆԵՑ արտօնատէր Միշէլ փաշա, որ մայրաքաղաքս եկաւ, առջի օրը Պ. Կռանէի հետ կայս. պալատ գնաց և իր յարգանքները մատոյց։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ. — Ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպոնի առողջական վիճակը նորէն թեթեւ կերպով խանգարուած ըլլալով, բժիշկները մէկ քանի շաբաթուան բացարձակ հանգիստ յանձնարարած են։

Դեսպանն այս տարի Թարապիայի ամարանոցը չպիտի երթայ։

—Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆ, որ Պրուսա գացած էր և առջի իրիկուն մայրաքաղաքս կոպաուեր, երէկ իրիկուն վերադարձաւ Մուդանիա պահականաւով։

Պրուսայի ռուսական հիւպատոս Պ. Ժան Բէրտիքարիս իր պաշտօնավարութեան քսանրհինգամեակը կը տօնէր։ Պ. Նէլիտօֆ ու իր ընկերակիցք ներկայ գտնուեցան այդ առթիւ տրուած դաշտային հացկերոյթի մը։

—Իտալական դեսպան Պ. Քաթալանի առջի օրը հեռագիր մը ստացած ըլլալով անմիջապէս Հռոմ ուղեւորեցաւ աւստրիական Մուրիա Թերեզա շոգենաւով։

Պ. Քաթալանիի այս յանկարծական մեկնման պատճառ կը համարուին ընտանեկան գործեր։ Միւս կողմէ կը հերքուի այն զրոյց թէ դիւանագիտական ուրիշ պաշտօնի մը կոչուած է Պ. Քաթալանի հիւանդ ըլլալով Տօքթ. Սալվատորէ իրեն կընկերանայ։

Պ. Քաթալանի մեկնելէ առաջ Բ. Դուռն երթալով այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

Ի բացակայութեան Պ. Քաթալանիի, գործակատարի

ՄՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.—Մանկան կիմանայ թէ սեղանաւոր Բարսեղ Էֆ. Մկրտիչեան մնանկութիւն հրատարակուած է 50,000 ֆրանք բացով։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Կայս. Դիտարանը տեղեկութիւն ստացած է թէ այս կիրակի օր Սագբղի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

—Եանեայի Բրէմէտի գաւառակին մէջ վերջերս պատահած երկրաշարժէն 17 գիւղերու մէջ 269 տուներ փլած են և 262 տուներ անընակելի դարձած։ 70 մարդիկ մեռած են և 50 վիրաւորուած։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ պարտուց վարչական ժողովին նախագահ Պ. Պէռժէ, որ Եւրոպա կը գտնուի, քսան օրէն մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

—Նոյն ժողովոյ աւստրիական ներկայացուցիչ Պ. Բրինսիկ տը Հէրվալթ երէկ Թրիէսթէ ուղեւորեցաւ, իր բացակայութիւնը երկու ամիս պիտի տեւէ։

—Գերմանական ներկայացուցիչ Պ. Լինտաու երկուշաբթի Գերմանիոյ ներմուկները պիտի ուղեւորի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱԳԱՐԱԿ ԻԶՄԻՐԻ. — Ցորենի հին հունձքը մաս առ մաս ղրկուելու վրայ ըլլալով, գիները չեն կրցած բարձրանալ։ Օխան 60—62 փարայէն սահմանափակ գործողութիւններ կատարուած են։

Գարի. — Հին ու նոր հունձքէն 4000 քիլէ ծախուած է։ Հին հունձքը՝ 8—9½ ղրուշի և նորը 10—11½ ղրուշի։ Նոր հունձքը տեսակով հինէն ադէկ է։

Բակլա. — Գիներն ինկած են. գործ չկայ։

Սոռասամ.—600 պարկ ղրկուած է Ֆրանսա, Գերմանիա և Ռուսիա՝ օխան 73—75½ փարայի։ Այդ պատճառաւ գիները բարձրացած են։ 500 պարկ պատրաստ կայ։

Աֆիոն. — 3000 չէքի ծախուած է 62 ղրուշէն։

Բո-ղդ. — Գիները բարձրանալու վրայ են։ Անցեալ տարուան ապրանքէն 700 կենդինար Հալեպի բուրդ ծախուած է կենդինարը 242½—280 ղրուշի։ Նոր ապրանքին գինն է 244—246 ղրուշ։

Խոզիպէ. — 16,800 կենդինար ծախուած է հետեւեալ գիներով. Գարման՝ 59-61 ղրուշ, Անատոլու՝ 62-74, Սարուխան՝ չբանուած՝ 68, ուրիշ տեսակ՝ չբանուած՝ 66-74, բանուած՝ 75-86, լաւ տեսակ՝ 97. վար տեսակ՝ 42-45։

Զամիր. — 1600 կենդինար Սուլթանիյէ չամիչ ծախուած է հետեւեալ գիներով. Գարպայուճա՝ 28-32 փարա, առաջին տեսակ 67-70 փարա, լաւ տեսակ՝ 80-85 փարա, զատուած ընտրելագոյն՝ 90-95 փարա։ 200 կենդինար սեւ չամիչ 39½ փարէն և 1400 կենդինար Թիրէթ՝ 18-24 փարէն։

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆՑ տաճեր անդամներէն Նուրի պէյ այսօր Էնկիւրի կուղեւորի՝ քննելու նահանգին երկրագործական դրամատնից մնտուկներու վիճակը։

ՍԲՎԱԶԻ, Ամասիա և Թոքատ մէջ տասնըվեց պահականոցներ պիտի շինուին, որուն համար հարիւր հազար ղրուշ ծախք հաշուած է։ Սբվազի մէջ շինութիւնը արդէն սկսած են։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է որպէս զի ամառուան եղանակին մէջ հանրային առողջապահութեան և մաքրութեան աւելի եւս հոգ տարուի։

ԿՐԷՏԷի կուսակալութիւնը որոշած է 5000 ֆրանք տալ Պ. Իգոլորֆօսի, որ կղզւոյն հնախօսական պատմութիւնը գրած է և անոր երկրորդ մասը պիտի հրատարակէ։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ երէկ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց երկաթուղիներու վերաբերեալ գործերու վրայ։

ԱԼՊԷՐԹ ՍԱԼՎԱԹՕՐ արհիւռքն, որ Աւստրիոյ կայսերական գերդաստանին կը վերաբերի, անցեալ շաբաթ օր աւստրիական շրջանաւով Թրիէսթէն ճամբայ ելեր է մայրաքաղաքս գալու համար։

ԾԲՈՏՐԱՑԻ նորընտիր կուսակալ ու հրամանատար Ֆէրիդ Ապտուլլահ փաշա իր նախորդ պաշտօնատեղիէն՝ Ճիրը Մուսթաֆա Փաշայէն երէկ առտու մայրաքաղաքս եկաւ, ուսկից Շքոտրա պիտի երթայ։

ՄԱԽՍՈՒՄԷԻ 11 թիւ շոգենաւն առջի իրիկունը ժամ 12ին կամուրջէն ճամբայ ելած էր Գատրքէօյ երթալու համար, երբ Գըզ-Դուլէի առջեւ զէկը կոտրեցաւ, սակայն նորոգուելով շոգենաւը ժամ 1ին կրցաւ Գատրքէօյ հասնիլ։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ երկաթուղեաց ընկերութիւնը որոշած ըլլալով Սիրքէճիի առջեւ քարափ մը շինել, շինութիւնը ի մտոյ պիտի սկսին։

ԻԶՄԻՐԻՆ կը գրեն թէ կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա անցեալ օր այցելեր է Բուֆտի Լիսէնէ դրամատան մասնաճիւղն և ժամու մը չափ մնալէ յետոյ, իր գոհունակութիւնն յայտնելով մեկներ է։

ԼԻԲԱՆՈՆի Լիպոնան լրագիրն, որ ժամանակէ մը ի վեր դադարման դատապարտուած էր, վերստին հրատարակուելու արտօնութիւն ստացած է։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ մեծահարուստ Պ. Շեշտա Իպիր կը գտնուի, ուր գացած է իրեն սեպհական Ս. Անդրէ զբօսանաւով։

Պ. Շեշտա, որուն հետ կը գտնուի նաև ընտանիքը, մայրաքաղաքս ալ պիտի գայ։

Տ. ԵԼԻՐՄԱՆՕՍ, Էրէյլիի մետրապոլիտը, Ֆէնէրի Պատրիարքարանէն վեց ամսուան արձակուրդ ստացած է իր անձը դարմանելու համար։

Պ. ԲԻՒՐԶԷՐ, ընդհանուր տնօրէն Այտընի երկաթուղւոյն, առջի օրը Իզմիրէն մայրաքաղաքս եկաւ և Օթէլ Պրիսթոլ իջեւանեցաւ։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ խոզակն այս տարի թէ՛ լաւ տեսակէ և թէ առատ պիտի ըլլայ, սակայն գիներն ինկած են, որովհետեւ թէ՛ պատրաստ ապրանք շատ կայ և թէ Եւրոպայի բերքերուն վրայ նպաստաւոր լուրեր կուգան։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Սինոդն որոշած է մետրապոլտութեան բարձրացնել Բրէմէտիի ու Քոնիցայի (Եանեա) եպիսկոպոսութիւնները։ Այդ կերպով Թուրքիոյ մէջ գտնուած մետրապոլտական թեմերու թիւը 75ի կը բարձրանայ։

Կըսուի թէ Կէլիպոլուի ու Քրիւնիի թեմերն ալ մետրապոլտութեան պիտի բարձրացուին։

ԱՑՏԸՆԻ երկաթուղւոյն յունիս 1ին (Ն. Տ.) վերջացող շաբթուան հասոյթն եղած է 352,903 ղրուշ։ Անցեալ տարի նոյն ժամանակամիջոցին 479,901 ղրուշ էր։

Վերջին 22 շաբաթներու հասոյթին միջին քանակութիւնն եղած է 458,951 ղրուշ։ Անցեալ տարի 507,863 ղրուշ էր։

ՇԻՐԲԷԹի 22 թիւ շոգենաւն երէկ առտու կամուրջէն Պէպէք երթալու, Գուրուչէշմէի առջեւ մակոյկ մը ընկղմեց, որ հելլենական առագաստանաւու մը կը պատկանէր և տակառով ջուր կը փոխադրէր։ Մէջը գտնուող երեք նաւազներն լողալով յաջողեցան ցամաք ելնել։

ՏԻԱՐԲԷՔԻՐԷՆ մինչեւ Պիթլիս ճամբայ չինելու համար որոշում տրուած ըլլալով, Տիարպէքիրէն երկու երկրաչափներ մեկներ են՝ ճամբուն անցնելիք տեղերը որոշելու համար։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն երէկ կրկին անգամ դատեց Գառանիկ ու Լիլոզ անուն անձերը, որք Ագսէրայի մէջ երկու Թուրք կանանց վրայ յարձակած և անոնց դրամը յափշտակած ըլլալուն համար հինգական տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էին և Վճռաբեկ ատեանը օրինական ինչ ինչ պատճառներով բեկած էր այդ վճիռը։ Եղեռնադատ ատեանն վերահաստատեց նախապէս տուած իր որոշումը։

—Եղեռնադատ ատեանն երէկ մահուան դատապարտեց Համպա, Իպրահիմ ու Սալիհ անուն անձերն, որք Զաթալճաի Զաքմաքը գիւղին մէջ Անասթաս անուն անձը կանխամտածութեամբ սպաննած և աւազակութիւններ ալ ըրած են։

Պ. ԺՕՐԺ ՔՈԶԱՆՕՎԱ, նախկին անդամ Թրմուէյի ընկերութեան վարչական ժողովոյ, երէկ մեռաւ յետ երկար հիւանդութեան։

Ցուտարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Բերա յունաց Ս. Աստուածածին եկեղեցին։ Դագաղին ծոպերը բռնած էին Ֆիլիբիտէս, բողոքականաց ազգապետ Ցակոբ էֆ. Պոյաճեան, Անաստասիատ, Հաճոբոյս և այլք։

ԿԷԼԻՊՕԼՈՒԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն մետրապոլիտ Տ. Տօրոթէօսի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է հիւանդանոց մը կառուցանելու համար, ուր առանց խորութեան հիւանդ աղքատներ պիտի ընդունուին։ Պ. Ժոաքիմ Սքարլաթիէս այդ նպատակին համար գումար մը նուիրած է։ Ցանձնաժողովն ստէպ ցամ հանգանակութեան ալ ձեռնարկած և բաւական գումար մը հաւաքած է։

ՀՈՎՈՒ ՎՐԱՑ.—Անցեալ ապրիլ ամսուն պատահած նաւաբեկութեանց վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնը կը հաղորդուի.

Առագաստանաւեր. — 1 օսմանեան, 9 գերմանական, 8 ամերիկեան, 14 անգլիական, 3 դանիական, 4 ֆրանսական, 3 հունական, 1 իտալական, 15 նորվէկեան, 2 ռուսական և 2 շուէտական, գումար 62։ Այս թուոյն մէջ 11 նաւեր կորսուած կը կարծուին, որովհետեւ անոնց վրայ տեղեկութիւն առնուած չէ։

Շոգենաւեր.—1 գերմանական, 1 ամերիկեան, 4 անգլիական, 1 դանիական, 1 ֆրանսական, 1 սանտուիչեան, 2 նորվէկեան և 1 շուէտական, գումար 12։

Այդ 62 առագաստանաւերու 19 խրած են, 4 բաղխած, 3 այրած, 1 ընկղմած, 16ը լքուած, 8 իբրեւ անանաւելի դատապարտուած և 11 կորուսեալ ենթադրուած։

12 շոգենաւերէն 5 խրած, 4 բաղխած, 1 այրած, 1 ընկղմած և 1 իբրեւ աննաւարկելի դատապարտուած։

—Ճէնովէզ անուն այն շոգենաւն, որ Մարմարայի մէջ անգլիական Սէրէվզա շոգենաւին զարնուած և վնասած էր առնոր, կիրակի գիշեր Եէտիգուլէի բացերը խրեցաւ։

ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ՇԵՐԻՊԷՆ ՇԵՐՊԷԹՃԵԱՆ

Շերիպէն Շերպէթճեան մնանկութեան պատասխանողներուն կը ծանուցուի թէ Սինոքիքին կողմէ 4%ի երկրորդ բաշխումն ալ պիտի ըլլայ իրենց յունիս 12էն սկսեալ (Ն. Տ.), Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, եւրոպական ժամը 10էն մինչեւ 3, քննուելէ յետոյ պարտամուրհակներն ու անոնց պօրտրոներները։

ԱԶԳ ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՑԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ օսմ. հանրային պարտուց բաժնետէրերուն թէ 1881 դեկտ. 8/20ի կայս. հրովարտակին 5 հատուածին է. յօդուածին համեմատ, բոլոր այն կտրոնները որք վեց ամսուան մէջ չդանձուին իրենց պայմանաժամին լրումէն սկսեալ չենթակայ են։

Հետեւապէս 1889 սեպտ. 1/13ի կտրոնները եթէ չդանձուին մինչեւ 1895 սեպտ. 12, հանրային պարտուց քով պիտի մնան։ 2—13

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Էրզրումէն կը գրեն.

Մայիսի առաջին երեքշաբթին, օգտուելով եղանակէն որ այլ ևս գարուն կը բուրէ հինգ վեց օրէ ի վեր, Սանասարեան վարժարանի բոլոր սանուց, տեսչաց և ուսուցչաց հետ գնացինք Ս. Լուսաւորիչ անուանեալ վանքը, քաղաքէս իբր երկու ժամ հեռի դէպ յԱրեւելք, բլրոյ մը վրայ կառուցուած, աքանչելի դիրքով։ Ընդարձակ շրջափակի մը մէջ է վանքը, եկեղեցին, Քառասունքէօյի եկեղեցւոյն չափ, քայքայուած է, թէպէտ հազիւ 32 տարուան չէնք, լաւ չին շինած եղեր։ Իսկ Ս. Սարգիս կոչուած մատուռը, քսան երեսուն քայլ հեռուն, որ 1000 տարուան շինութիւն է, անխախտ մնացած է ցարդ իւր համակ վիմակերտ կամարով։ Գրեթէ գետնափոր է մատուռը կիսով չափ մթին և խոնաւ։ Գլխակոր կարելի է անցնիլ փոքրիկ դռնէն և մտնել գաւիթը հազիւ ամենօրեայ սենեկի մը չափ, և անտի դարձեալ փոքրիկ դռնէ մը կը մտնես մատրան մէջ որ հազիւ Օրթաքէօյի եկեղեցւոյն կանանց պահարանին չափ ընդարձակութիւն ունի։

Ամէնքս ի միասին մտանք կամ իջանք մատուռն, ուր մեզ համար եղաւ յատուկ խաչահանգիստ. Քոխա-Վանահայր քահանան օրհնեց ներկայները և բոլոր աչակերտք միաբերան շարական մը երգեցին քաղցրաձայն ներդաշնակութեամբ։ Հազիւ աւարտած էր արարողութիւնն, և ահա աղիողորմ ճիգ մը կը լսուի խորանին մօտէն. կը մերձենամ դէպ ի ձայնն. երեք կիներ ի ծունր իջած կաղաղեն ձեռնտած. ցաւագար է մին, և ուիտի բերած են գինքը մօտաւոր գիւղէ մը։ Իր ընկերուհիք կ'ըսեն մեզ. «Մ'ի, զաւակներս, աղօթեցէք, գթացէք իր վիճակին վրայ, Աստուած ձեզ առողջութիւն տայ։» Ոչ օք կրցաւ իր արտասուքը զսպել, անմեղ մանկունք աղօթեցին մեզ հետ ջերմեռանդութեամբ։ Զպիտի մոռնամ այս ողորմ տեսարանը։ Մինչեւ երեկոյ գբօսնեցանք վանուց մէջ կամ սաստրտի ձորին մօտ, որ կը կոչուի «Գուշգոչան»։ Արեւն կը խոնարհէր լերանց ետեւ, և մեկնեցանք վանքէն՝ մեզ հետ տանելով այդ ուխտաւոր կնոջ սրտաշարժ պատկերը։

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԱՆՔԻ ՄԷՋ ԱՌՈՂՋ ԸԼԼԱԼՈՒ ՄԻՋՈՑ

Ս.

Այս նիւթիս վրայ մեր ունեցած ծանօթութիւնները ցոյց տալ օգտակար կը սեպենք ընթերցողներուն, նկատելով որ այս կրթութիւնը աւելի անհրաժեշտ կարեւորութիւն ունի բոլոր անձանց համար այլ, վասնզի մարդուս մարմնական ուժը, կորովը, մտաւորական կարողութիւնը և թարմութիւնը կատարելապէս այս բարգաւդուն կրթութեան եղանակէն կախում ունին։

Մարմնամարզութիւնը օգտակար կրթութիւն մ'է։ Նախնիք ամենայն խղճմտութեամբ հոգ կը տանէին այս կրթութեան, որով՝ նոյն իսկ ամենէ տկարակազմ մարդիկ ուժեղ և հսկայ կ'ըլլային։ Ներկայ դարուս մէջ մարմնամարզութիւնը նորաձեւութիւն մը դարձած է պատանեաց և պատանուհեաց համար, մանաւանդ անոր ուսումը մասնաւոր հրապոյր և զբօսանք կ'ընծայէ։ Վատահաբար կրնանք ըսել թէ առաջին անգամ ըլլալով 1869 թուականին էր որ Ֆրանսայէ մարմնամարզութիւնը մտցուցին վարժարանց ծրագրին մէջ ի գործադրութիւն՝ դպրոցական մատաղ սերնդեան ֆիզիքական զարգացմանը համար և սկսան հետեւիլ մարմնամարզի փորձերուն, նկատելով որ մարդանքը մարդս կանոնաւոր շարժումներու վարժեցնելով բոլոր մարմինը կը զօրացուցէ։ Այս դարուս վերջերը Գաղղիոյ մէջ ամենէ երեւելի դաստատուն եղած է Վէռնէյը։

Արդարեւ ֆրանսացիք մեծ կարեւորութիւն տուին մարմնական դաստիարակութեան։ Եւ ընդհանրապէս շատ կանուխէն սկսելով տուներու մէջ կրթել սկսան իրենց տղաքները, ամենէ յարմարագոյնը սեպելով անոնց համար պարը և գնդասլաղը։

Մարմնական այս կրթութիւնը խիստ կարեւոր է մեր ամենուս առողջութեան պահպանութեանը համար, և կը պահանջէ ճշգրիտ խնամքներ և օրինական սահման։

Մենք եան առաջին վայրկեանէն սկսելով, կենաց ամեն կացութեան մէջ և ամեն հասակի և տեսակ համար ալ օգտակարագոյն կը նպաստէ մարմնամարզը։ Մարմնամարզը շատ կանուխէն սկսիլ է, եթէ տղայ մը այս կրթութեան վարժուի և իր փոքր հասակէն սորվի, աւելի ուժեղ և զօրաւոր կըլլայ։ Այն ծնողք որոնք կը վարանին կամ լաւ եւս չեն վստահիր իրենց փաքրիկները ճարպիկ վարպետի մը յանձնել մարմնական դաստիարակութեան ամենալաւագոյն սկզբունքները կատարիկապէս սովորցնելու համար, յատուկիկային ծանր ֆիզիքական տկարութեան տեղի կուտան։

Մարմնամարզութեան ամենալաւագոյն կրթութեան օգուտները ցոյց տալէ առաջ չը մոռնանք ըսել թէ այն տաեն օգտակար է երբոր իւրաքանչիւր անհատի կազմութեան և տարիքի համեմատ ըլլայ։ Սակայն և այնպէս այս ալ իր վնասները ունի, երբ առանձինն և առանց վարպետի աչկցութեան կատարուին։ Մանաւանդ անչափահաս տղաքներու համար, քանի որ կրթութիւններէն ճիշդ անոնք աւելի հրապուրիչ են որոնք աւելի շատ պատճառ կրնան ըլլալ խնայելու կամ մէկ անգամին վնասուելուն։ Ուստի եղած փորձերը միշտ տղոց հասակին և զօրութեան համեմատ պէտք է ըլլան։

Մարմնական կրթութեանց փորձերու մեծագոյն մասը որդէն բաւական կը յոգնեցնէ մարմինը կամ կը վնասէ անոր։ Անտարակոյս կարեւոր է հանգչիլ յոգնելուն պէս։

Մարմնամարզութիւնը իսկապէս կը բաղկանայ մարմնական այնպիսի շարժումներէ որք կը յարմարին նախ առողջութեան պահպանութեանը, մկանանց զարգացմանը, արեան, շնչառութեան և մարսողական գործարանաց զարգացման և հաւասարակշռութեան մէջ պահպանութեանը. վերջապէս մարմնամարզը կը զօրացուցէ միտքը ու մարմինը, թէ՛ տղոց և թէ՛ չափահասներուն կուտայ մարմնական կորով, զօրութիւն և ճարպիկութիւն։ Տկարակազմ մարդոց ուժ կուտայ և չափազանց արիւնային և աւշային կազմուածքները կը բարեխառնէ։

Վերջապէս մարդանքը մեր ամենուս առողջութիւնը պահպանելու և կենքը երկարելու համար մասնաւորապէս շատ բարերար ազդեցութիւններ կընէ, մէկ խօսքով ըսենք՝ ամեն կենսական գործողութիւնները ուժ և զօրութիւն առնելով յարատեւ շարժման մէջ կըլլան, օրինակի համար—արիւնը ուժգնութեամբ բոլոր երակներուն կը բաժնուի, կուրծքը կը լայնցնայ, ազատօրէն և արագապէս կը կատարէ իր շարժումը, մտաւորական բոլոր կարողութիւնները կուժգնանան։ Ասոր հակառակ մարմինը չափէն աւելի աշխատցնելու կամ յոգնեցնելու մէկ տխուր հետեւանքն է մարմնական և հոգեկան բոլոր կարողութիւններու տկարացում։

ՏՈՒԹ. Ճ. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ

25 մայիս 95

Մալկարա

Վակտրան

ԶԱԼԱԹԻԱ, մայիս 31/12 յունիս 1895

Անուանկն. եւ Վճարեալ		Տարեթիւ	Անուանք Արժեթղթոց		Ընթացիկ Գիներ	
	100	1831	Գնս. Սէրիա A	1%	64	—
	100		» » B		44	—
	100		» » C		30	—
	100		» » D (զոցուած		28	12
	400		» » D (բացուած		28	10
	100	1870	Ռումելիա. (զոցուած		153	5
Ֆր.	500		Ռումելիա. (բացուած		152	50
Անկ.	Վճր.					
20	10	1890	Օսմանիէ	4%	103	20
22	11	1869	Բրէտի ՃԷն. Օմ,		11	24
10	5	1872	Սու. Օմ. տը Ն. Է Վ.		6	05
140	140	1878	Լաբրիսմի		53	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժմ.	5%	605	—
500	500		Երկաթուղիք (Պրա.		315	—
20	8	1832	Թրամուէյ (Բժմ.		10	45
500	500		(Պրա.		507	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի		21	13
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէ	3%	3	16
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովագն. Ընկ.		8	20
500	500	1832	Ազգ. Ընկ. Տէրքրա		465	

ՍԹԻԼԱՆՑ (Թիւր) ԻՌ ԱՐԱՑ	Օ. Ռ.	Դրշ.
8 օրուան համար 1000 հատոր	3	12½
1 ամսուան համար	6	50
1 տարուան համար	1	50
Թրքերը	—	—
Կանիսիկի (Հէվվէտիպ)	—	60
ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔԻ ՎՐԱՑ		
8 օրուան համար 25 հատոր	Ֆր. 1	—
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑԻՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ռ. 100 ղրշ.- էն	110	25
20 ֆրանքոց	88	01
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Ֆրիտիոֆ	51	15
Բուլգ. Ղրնգարամ	8	35
Մէճիտիէ	106	07
Մանր արծաթ	103	—
Մէճիտիէ	98	—
Տակս Զալաթիոյ Սակարանի	6	—
ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՐԴԵՐ		
Լոնտոն 3 ամիս Դրշ.	110	7/8
Փարիզ » Ֆր.	22	76¼
Վիեննա 8 օրուան Ֆիորր.	10	90
Գենովա չէք Մարք.	18	25

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆԵՔ

ՓԱՐԻԶ 12 ցունիս			
Քոնսոլիտ Ֆսմ. Բ Կնկ.	Ֆր.	—	—
» » Գ »	»	—	—
Դ (Բացուած	»	—	—
Դ (Զոցուած	»	25	77
Ռումելիի Երկաթուղի	»	155	—
Բրիտորիզ	»	488	75
Մարսային Պարտատոմսք	»	512	50
Ցամանիէ	»	477	50
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	486	87
Պանք Օսմանի (անուանկն.)	»	725	—
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	102	55
» » 4½%	»	107	65
» Իտալական	»	88	85
Բրէտի Լիոնէ	»	820	—
Բրէտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Քոնդուռաս տ'Էսքոնդ	»	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	—	—
Եգիպտական Միացեալ	»	521	50
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	210
ԼՈՆԴՈՆ 12 ցունիս			
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին		84	25
Օսմ. Ռէժի »		237	50
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես		121	50
» Փարիզի »		—	—
ԼՈՆԴՈՆ 12 ցունիս			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ռ.		64	—
» » B »		14	—
» » C »		27	62
Դ (Բացուած »		—	—
Դ (Զոցուած »		25	40
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշիւրեալ.		—	—
» » 1894 3½% (եզպ. Հրկ.-ով		—	—
Պանք Օսմանի (վճարեալ) »		18	81
Այտընի Երկաթուղի »		13	—
Միացեալ Եգիպտական »		103	37
Առանձնաշնորհեալ »		—	—
Անգլ. Քոնսոլիտ »		106	12
Ռանթ Հելլենական 5% »		—	—
» » 4% »		—	—
Գուլկար. Փոխառ. 6% »		—	—
» » Նոր 6% »		—	—
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	345
ՊՈՒԷՆՈՍ 12 ցունիս			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք		—	—
Ռումելիի Երկաթուղի »		147	—
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրիգմ. »		—	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	400
» Փարիզի » 2 ամիս		—	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի		—	—

SPLENDIDE CAFÉ
MAISON MEGUERDITCH TOKATLIAN

Dîner du 12 Juin 1895

HORS — D'ŒUVRES VARIÉS

POTAGES. Consommé Piémontaise, Potage Solférino.
PATÉS. Aspic de homard, Beurek à la Turque, Pilaw aux kébabs.
POISSONS. Espadon au gratin, Bar Mornay, Turbot frit, Homard sauce Verte.
ENTRÉES. Selle de Mouton Nivernaise, Poulet en Cocotte, Longe de Veau aux épinards, Contre-filet aux pommes fondantes, Brochette de Mouton.
ROTIS. Poulet, Caille, Rosbif, Agneau.
LÉGUMES. Asperge, Cèpes, Épinards aux Croutons, Flageolets, Aubergine Moussaga, Ragout aux Artichauts.
ENTREMETS. Glace crême à la vanille, citron et fraise, Crême Caramélé, Lait Caillé, Compôte.

Déjeuner 20 piastres.
Hors d'œuvre, 3 plats et dessert aux choix sur la carte, vin compris.
Le dîner est servi de 7 à 9 heures.
Potage, poissons, entrée, rôti, salade, légumes, entremets et dessert au choix, vin compris.
Dîner 25 piastres. 296

VIN DE PFPTONE

Հարիւր աճած երիտասարդները որք շուտով շարաչար կը գործածեն հաճոյքները, տկարացած ծերերը որ դեռ կիրքերու կը հետամտին, թարմութեան և անարիւնութեան կենթարկուին. քիչ մը իմաստութիւն, և մանաւանդ Շաբաթօր ընթանի գինիէն գաւաթ մը, պիտի վերարծարծեն անոնց կորովն և ուժը։

ՏՐ. ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԱԳԱՍՏԱՐԵԱՆ

Նախկին օգնական բժիշկ հիւանդանոցներու եւ նախկին օգնական ուսուցիչ Վօրլիզի դպրեւանաց վարժարանին.

Հիւանդները կ'ընդունի ամ ն օր 6էն 8ը Բերա 17 Ռիւ Մեծ-Փողոց Թաբլա Պաշը. եւ երկշբ. յորշբ. շաբաթ ժամը 3էն 5 Պոլիս Պահէք-Քարու բրի քարուլու (Թիւլպէնպաշեան) դեղատան։ Ադիատները ծրի կը դարմանէ ուրբաթ օրերը։

306 11—15

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՄԱՆՉԷՍԹՐ ԱՆԳԼԻԱ
1852ին հիմնուած

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 անգլ. ոսկի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1,540,000 » »

Ապահովագրութիւնը ընդգէմ հրդեհի ամեն տեսակ կալուածներու վրայ, թէ բարաչէն և թէ փայտաչէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։
Ընդհ. գործակալք ՊՈՆՏ ՍԻԼԼԷՐ և ԸՆԿ. Զալաթիա, Քիւչիւք Թիւնէլ խան, թիւ 4

Ա Զ Դ

Լանքաշիր ապահովագրական ընկերութեան փոխ. գործակալ Պեսրոս էֆ. Համամճեան, որ կը գտնուի Պոլիս. Անդնիասի խան, այսուհետեւ հրաժարեցուցած է սոյն ընկերութեան փոխ. գործակալութեան պաշտօնէն։
Ղալաթիա, քիւչիւք Թիւնէլ խան թիւ 4։
ՊՈՆՏ ՍԻԼԼԷՐ
Ընդհ. գործակալ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
Ղ. Փ. ՁՈՔՈՒՐԵԱՆ

9. Ղալաթիա Թէֆթէֆ խանի գիւղ թիւ 9.

Մակարանի ու դրամական գործողութիւնք կը կատարուին զանազան ցիչ կերպով. կը ծախուին երկաթուղւոյ վաճառացեալ բրօմէսներ ու վարթայ բուլթեր։
Կտրոնները կը վճարուին ամենափոքր զեղչով։
Վիճակաւոր ամեն տեսակ արժեթղթոց առուծախ եւ ամեն տեսակ արժեթղթոց սկիզբէն մինչեւ վերջի վիճակահանութեանց պաշտօնական ցուցակներէն վիճակները կը ընտրուին։
Առնուած արժեթղթոց թիւերը մասնաւոր տետրակի մէջ արձանագրելով՝ կարելւոր շահեր անվիջապէս լսուց կը տրուին։
Դատարաններէն յանձնարարութիւնք փութով եւ գոհացուցիչ կերպով կը կատարուին, բաւ է որ փոխարժէք կամ արժեթուղթ միատեղ զրկուին։
Ուզուած տեղեկութիւններուն պատասխանի համար 10ի ծախքը պէտք է ներփակեա ըլլայ։
Դիմել Ղալաթիա Քօխիսօն խանին գիմացը, թիւ 9. Ղ. Փ. ՁՈՔՈՒՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
189 23—26

ՏՕՔԹՕՐ Ա. ՔԱՌԱՔՕՁ

Մ Ա Ս Ն Ա Գ Ի Ս

ԾՆՆԴԱՄԻԶԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԳԱԶՆ. ԱԽՏԵՐՈՒ

Կը դարմանէ Գաղղիական ախտէ առաջ եկած մարթային հիւանդութիւնը եւ կը կատարէ սոյն գործարանաց վրայ պէտք եղած վերարուժական գործողութիւններ։
Հիւանդ կ'ընդունի երեքշաբ ի, հինգշաբթի, շաբաթ եւ կիրակի օրերն ի Բերա, Եէնի-Զարշի Տէրքօղի տէրօղիին դիմաց, թիւ 54, իր դարմանատունը, ժամը 6էն 12 (Ը. Թ.)։ Իսկ երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերն ի Սիրքէճի, Նալբանի Թրքական Դեղարանը, ժամը 6էն 11 (Ը. Թ.)։ Կիրակի՝ Բերա եւ ուրբաթ՝ Սիրքէճի օրի կը դարմանուին հիւանդը։ Թ. 318 3—20

Օ Զ'ՕԼԻՎԻԷ Տ'ՕՐԻԱՆ

ՄԵՂՐՈՒՆ, ՄԿՐՏՈՒՊ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒՑ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ, ԸՆՏԻՐ ՆՈՒՐԵՂԻՆԱՑ

Զէր, անառ, կարագ, խանիկ, շաքար, եկ. 19. Կալաթա, Օսմ. Պանիրայի կից, Մէտրէսէ փողոց. 19

Ուղիղ կշիռ, չափաւոր գին, ապրանքները կը դրկուին, քաղաք թէ գիւղ, մինչեւ տուն։
Վճաճմանց դիւրութիւն

Ռակեհանքի արժէթուղք
Հարաւային Ափրիկէի

Գնենք և ծախենք
Առանց օձ է ծախքի

Croeusus deep
West Rand Mines
Sheba
British S. A. (Chartered)
Transvaal Consolitated etc. etc.

Ա. Ֆարրա
Փոխանակութեան Միջնորդ
59—90 264 Կ. Պոլիս

ԻԼԱՆ

ԹԱ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000 **"ՖԻՆԻՔՍ"** Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ գրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթարկուց համար։ 53

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիւք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ջնջասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ 1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴԱՐՁԱԿԱՆՑ,

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, Կ'ԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆ ՆԻՆ 20 ՍԵՊԷՄԲԵՐ 1310

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՈՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ 28

ՏՈՒԹ. Բ. ԵԱԴՐՕԲՈՒԼՕ, ակնաբոյժ, որ Աթէնքի ակնաբուժական հիւանդանոցին քլինիքին մէջ ծառայած է իբրեւ օգնական, որ հայերէն կը խօսի և որ ապա երկարօրէն ուսումնասիրած է աչքի հիւանդութիւնները Բարիզի, Լոնտոնի, Հայտելպերկի և Վիեննայի ակնաբուժական քլինիկներուն մէջ, վերջնապէս եկաւ հաստատուեցաւ մայրաքաղաքիս մէջ։

Ակնաբուժական խորհրդակցութիւնք և գործողութիւնք ամեն օր, կէս օրէն ետք ժամը 1էն 4, Թէփէ-Պաշի, օթել Ռուսալին դէմը, թիւ 1։

Երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը կէս օրէն առաջ ժամ 10—11 հիւանդ կը նայի Ս. Քառասնորեայ դեղարանն Ղալաթիա, Քարաքէյ փողոց։

2—39

ՊԱԶԱՐ ՌԻՒՍ

Ալպէրտ Իլիս և Ընկ

447, Բերա Մեծ-Փողոց, 451

(ռուսական դիսպանսատ բոլ)

մանաւորապէս կը գտնուին՝

Սեւ խաւեար ընտրելագոյն.—Զորցած, աղած և հմակմուած ձուկեր—Թարմ, մաքուր կարաս—Պանիրներ—Երշիկներ—ժամպոն—Լեզուներ—Ֆիլէթօ—Համեմուած վրունգ—Հաճարի հաց—Պաքսիմատ—Պիսքիւի—Անուշեղէն—Թէյ։

Մեծ պէսպէսութիւն պահածոյ ոգիներու Վատկա և սուսական առաջնակարգ ըմպելիք

Որոշ գէն

Ծան.—Պազար Ռիւսը շաբաթն երկու անգամ կանոնաւորապէս ապրանք կընդունի։ 210

COMP RUSSE

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Թշ. 29/10 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 30/11 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէէոնի ճամբով

Դշ. 31/12 Սեվաստոպրոյի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 31/12 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆոյ, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 1/13 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 2/14 Ազիզպաշիոյ Սոորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.—Մայիս 30/11, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գւդեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գաղղ. շոնեաւին 263

ՔՈՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒՈՑ

Ուղ. ոգիոյ երկու անգամ կը քանդ. Լիվերբուլ և Աքէնեալ դէպ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Պոհեմիա	4581
Էտրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաւոն	2403
Ուրանիա	7268	Ադրիա	2393
Բաւոնիա	5587	Մարականա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալիա	4809	Բալմբրա	2144
Սիսիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէքսը	2143	Մարոզզօ	1855
Ֆէտտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէքսպիրկ	4614	Լուքանիա	12950
Գաղլոնիա	4845		

Մարօտէս շոգենաւը, նաւապետ Պարսու, Լիվերբուլէն հոս պիտի հասնի ընդհանուր վաճառքով դէպ ի յունիս 14։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒՍ գործակատար

Thomas C. Joly

Ակիքսիատիս խան, թիւ 401

Ղալաթիա 932

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԵՂԻՆԱՑ

ԳԱԼՖՕՔՈՒԼՕ ԵՂՔԱՐՔ

345, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱՅԻ, 345

Մեր գործառնութեանց աւելի մեծ զարգացում տալու համար վաճառատան մէջ գտնուած ամեն ապրանաց գիներուն վրայ ՇԱՏ ԶԳԱԼԻ ԶԵՂՔ

Սամառուան ամենավայելուչ նորելուկ կերպասներ, շատ ժամ գիներով

Շատ գեղեցիկ մետաքսեայ նոր օրինակներով կերպասներ նոր հարսի շրջազգեստի համար, կանգուն 20, 25 եւ 30 դահեկանի, որոց բուն գիները շատ աւելի են։

Մետաքսեայ նորելուկ սեւ կերպասներ, գեղեցիկ օրինաւ ներով 10, 12, 14 դահեկանի եւ աւելի։

Թաքքրա կլասէ, նորելուկ օրինակներով, շրջազգեստի համար, 12, 14 եւ 16 դահեկանի կանգունը։

Մեծ հաւաքածոյ ճուլարի եւ բուն ռոնճէի զանազան գոյներով. զեղչուած գիներն են 6 եւ 8 դահեկան, որոնք բուն արժ ըէն շատ նուազ են։

Թաքքրա բուրա սեւ եւ գունաւոր, շատ գիմացկուն տեսակ. բուն արժէքը 12 եւ 14 դահեկան. գիմա 8, 9 և 10։ Կոֆրէ կերպասներ, բոլորովին մետաքս, նորելուկ բրնակներ, պլուզի եւ շրջազգեստի համար. 9, 12 եւ 14 դահեկան։

Ճոխ հաւաքածոյ բուրդ և մետաքսախառն բուրդ կերպասներու, զանազան գոյներով և ամենանոր օրինակներով, ալաչոր և շքեղ շրջազգեստի համար, 5 դահեկանէն շատ աւելի բարձր գիներով։ ԴԻՆԵՐՆ ՈՐՈՇ 317 3—10

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԷՀԲԱՐԷ

ԳԱԼԱԹԻԱ, ՍԱՆԹԷՐԴԷՐԼԻՔ, ԹԻՒ 166

ԳԱՐԱՆԼԸՂԷ ՖԷՐՈՒՆԻ ԴԻՄԸ

Մէհրաբէ տունը կը ծանուցանէ ազգոյ հասարակութեան եւ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն թէ եղանակի բազմաթիւ նիւթեր ընդունած է։

Մէհրաբէ տունը կարեւորութիւն չտալով փայլուն ծանուցումներու, կը խնդրէ միայն արգոյ հասարակը մեկնէն որ իր վաճառատունն այցելեն՝ գիներուն չափազանց ամուսնութեանը համոզուելու համար։ Աւելի բան մը նիւթերուն գիները։

1 Կոստէ սփեռոց 6 հոգիի համար	ղրշ. 7 1/2
1 Գունաւոր » 6 » »	» 12 1/2
6 Կոստէ անծեռոց սեղանի »	» 12 1/2
12 » » Մէյի »	» 10
5 » սրբիչներ կամ Սրբիչ Սուէլլա	» 12 1/2
12 Կոստէ Մ. շկինակ էրիկ մարդու	ղրշ. 10
12 » » կանանց	» 12 1/2
1 Մէտասրէ Մաշկինակ, ֆուլար կամ շարֆ, ճերմակ կամ գունաւոր	» 12 1/2
6 Թշկինակ. Ճնդիկ մետաքէ բանուած	» 12 1/2
1 Էրիկ մարդու շալիկ կոստէ օձիքով եւ Սեւնոցներով	ղրշ. 12 1/2
1 Նոպիկ կանանց՝ մեռքով բանուած	» 12 1/2
2 Ֆիլոտիքոս ֆանէլա ալանց եւ կնց.	» 12 1/2
1 Ֆանէլա կրկին կու. Ծրով, տորթոր ժակէքի ղրուՔեմբ	» 12 1/2
3 Ձեռքակիրներ շալիկ կոստէ օձիքով	ղրշ. 12 1/2
6 Զոյգ գնաւոր գուլպա ֆի տէքոս	» 12 1/2
3 » գունաւոր կամ գծաւոր գուլպա	» 12 1/2
1 Ժամացոյց կամ զարթուցակ ամերիկեան գրուՔեմբ	» 12 1/2
1 Շիշ օ տը թալոնը ժէլ եղրաբք	» 12 1/2

Ասկի զատ զանազան անուշահոտութիւնք, սեղաններու ծածկոց, ֆիլտէրսէ ու մետաքսէ գուլպաներ, փողկապ եւ ուրիշ շատ նիւթեր, խիստ ժամ գիներով։ 15—40

ՖԷՐՆԷՏ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ.

Քան տարուան յաջողութիւն յունաստան, Ամերիկա, ի Հնդկաստան, Աբեսինիա և Եգիպտոս.—Շքադրամ 1885ի Ալեքսանդրիոյ, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նեսի, 1881ի Մելբուռնի, 1888ի Մէլբուռնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիէննայի միջազգային ցուցահանդէսներու մէջ։

ՖԷՐՆԷՏ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ պիտդրն է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգուշական դարմանական ճաշակային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷՏ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանգարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, դլխու պտոյտը, ղլպային ցաւ և մելամաղձութիւնք։

Այս բոլորէն, բոլոր ծանօթ պիտդրներէն և ամէնէրէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժարար։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ Կարելի է խառնել զոյն վերմութի, դինիի, Ռէյնի ջրոյ և խահուէի հետ.

ՖԷՐՆԷՏ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ԻԼԻՔԻԼ 2218

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՐԱԼԵՐԷԿ)

ՄՈՐԻՒ ԶԿԷՆ ՉԱՒՈՏ ԻՒՂ.

Իւղոտութիւն ոչ շաւ և սպայով

Գաստրոֆոսֆոր մեռամ ՍԿՕՏԻ և ՀՈՍՖՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

կաթին շատ խորժահամ է

Մարդ. մեկ հատ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիպոֆոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հաղը, ցրտաուլթիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճոզածութիւնը

Իրենք ընդունած է, որորդ համար հոս ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ նատամքները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղագործաց և գեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒԷՐԼԷ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	» 10,028,000
Տարեկան հասոյթ	» 23,250,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք 894

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Գալաթա, Գանչէ—Դարբ., Ամանիատիս խան. 12, 13, 14

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ Հաստատեալ 1852

Թիւ 396 Մեծ Փողոց, Բերա

Մասնագէտ առանց քաշուելի լինելի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մեկ անգամէն ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի ագամանդ և մետաղով լցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն բերանի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։ (Բացի կիրակէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օրս։ 38

SANTAL SALOLÉ LACROIX

ԳԼԽՈՒԻՆԵՐԸ

Միջոցին գործարանի հիանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն ամէնէն ազդուն և ամենալաւ իրացնելին է։

Վաճառատեղին՝ դեղարան Լաքրուա, 76, Շաթօ-սոս փողոց. Բարիզ.

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններուն մէջ։

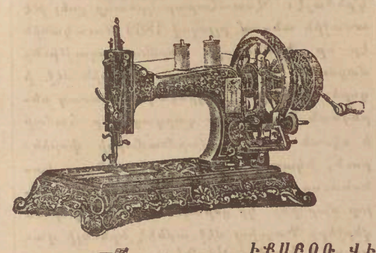

ԷՔՍԲՕՐ ՎԷՐՊԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒՆ

ԱՐՏԱՔՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցարարութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերու. Զալաթիա, Բէր, էմպէ Բազար եւ Մէրքէմէ փողոց, Թիմարէք խան [նախ կին կեդրոնատեղի Ռէժիի]

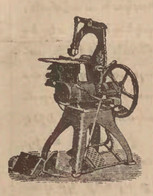

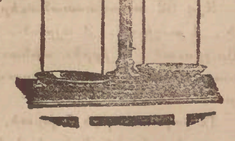

Մեծ մեքերը զանազան մեր նաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու բարիւղով շարժող մեքենայք, սրոց մէն շարժմ.ն կը դրուի եթէ յամախտրդն ուզէ։ Գարշ բարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 ոիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարա։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, Ռակոյ մեքենաներ, բերան բացող մեքենաներ, երկաթաձեւեալ եւ Ռանդրաբարտէ ՌիՔեզաձեւներ, ՌիՔեզագործութեան, դարձնութեան, կոպարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրի մեներ, հերկագործական եղեանաներ, շաղաս, գերմանական երկաթէ գերանիկներ, ասֆալտ, խայծոզանաւոր բարդոն, խոճանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ճեմիքի կ'զմածք, պիսիպլէդ, կաբի մեքենայ, եւն.եւն.

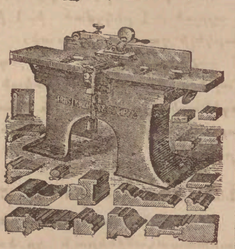

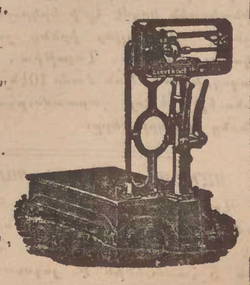

Մասնաճիւղք

ԱԹԷՆՔ, Սոփոնէս փողոց, 11 [նախկին Գորտ Աթէնքի]

Կեդրոնները

ՍԵԼԱՆԻԿ, Թորինանէ Ռաստ, Գիրէնոն, Բիւտոն փող.

Գործակատարութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ	ՄԷՐՈՒՆ	ԳԼԻՈՒԹ	ՔԱՒՖԱ
ԻԶՄԻՐ	ՀԱԼԷՊ	ԴԱՄԱՍԿՈՍ	ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բարաս, Քալամատա, Շիրէ, Զոյս, Աղեքսանդրիա, Դարիր։

ՇՈՓԵՆԱՒՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ Ի ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Պարնա-Մի Էլ-կոնոնատարապէս Քանով

Մէնկերէի չոգենաւը Պաթում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն Յունիս 13ին, երեքշաբթի ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Սամսունի չոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Յունիս 18ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մոտպելիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութեան նաւագնացքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմելու գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ

1054 Մոմհանէ փողոց թ. 108

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒ

ԵՐԷԼԷ-ԷՎԷ-ԲԷԼ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օրէնասյէ Գիլ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիէօ	5500	Բաէտէր	1700
Արօլլօ	5500	Կիրանս	2200	Բլանշ	1500
Արկս	2300	Կօզօ	1800	Թօլս	1000
Արիսսդ	3000	Կրօտոն	2200	Գուլֆ	2800
Պասանս	3000	Հիրօ	2000	Գրիալդ	4400
Պորտոնիս	2200	Հիտալկ	3000	Ռինալտս	3200
Պրավս	2000	Հինտու	7000	Ռոլլս	3000
Պրֆիալ	8800	Համպէր	1200	Ռոմէօ	3500
Դէլրօ	2600	Այակս	5000	Ռոզարիս	3500
Դալիրսս	2500	Ջիւնս	2300	Սալէրնս	4000
Դամէօ	2400	Քէլսս	2000	Սանդիակս	8200
Դաշ	2000	Ֆօլրինս	4200	Սարֆս	2000
Գոմս	2700	Ֆօվնս	2200	Սիլվիս	2000
Զիրալս	5600	Լէս	2000	Սորէնտս	4300
Գլիս	5500	Լէքանս	4500	Թ. Ուիլսն	3000
Գալորատս	3400	Լիվօրնս	3000	Թուրսս	1200
Տիգս	2500	Մալմս	1500	Թօլիտս	2800
Տօմինս	2500	Մարլնկս	4300	Թորրիտս	900
Տուրս	4800	Մարգէլլս	6500	Ուրլիանս	5000
Տրարս	2100	Միլս	2000	Վալնուլնս	5000
Էայնամս	2600	Մուրինս	3100	Եէտս	3600
Էլտօրատս	3000	Նէրս	2000	Զէվարա	1000
Էլէքթրս	3200	Որլանտս	3000	Տիֆայնինս	200
Տլանս	2600	Սիէլլս	5000	Ջրմս	200
Ֆալրօն	800	Սգրանս	4500	Զէրս	110
Ֆիտս	700	Ղդրս	2000	Մասրիանս	120

Լէվիաթանն Մանարք 8900 Բիրմրրն Մանարք 8000

Լրիվն Մանարք 8100

Իրարու շոգենաւը, նաւապետ Ուիլսոն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասաւ։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՇՕ

Գոլֆամալլէ

Թիւ 17—18, Բիւշիւք Միլէր

Խան, Ղալաթիա

39

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ